

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

Evidenčné číslo: 104002/I/2024/36122167901827844

**MOTIVÁCIE A VÝZVY UDRŽATEĽNÉHO
PODNIKANIA VO VYBRANOM SEKTORE
HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Diplomová práca

2024

Bc. Filip Lepieš

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

**MOTIVÁCIE A VÝZVY UDRŽATEĽNÉHO
PODNIKANIA VO VYBRANOM SEKTORE
HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Diplomová práca

Študijný program: ekonomika podniku

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra podnikovohospodárska

Vedúci záverečnej: PhDr. Mária Kmety Barteková, PhD.

Bratislava 2024

Bc. Filip Lepieš

Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta podnikového manažmentu

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

- Meno a priezvisko študenta:** Bc. Filip Lepieš
Študijný program: ekonomika podniku (Jednoodborové štúdium, inžiniersky II. st., denná forma)
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Typ záverečnej práce: Inžinierska záverečná práca
Jazyk záverečnej práce: slovenský
Sekundárny jazyk: anglický
- Názov:** Motivácia a výzvy udržateľného podnikania vo vybranom sektore hospodárstva Slovenskej republiky
- Anotácia:** Cieľom záverečnej práce je analyzovať faktory motivácie a výziev súvisiacich s udržateľným podnikaním vo vybranom sektore hospodárstva Slovenskej republiky. V prvej kapitole sú vymedzené pojmy súvisiace s udržateľnosťou, definície aspektov ekonomickej, sociálnej a environmentálnej udržateľnosti a rešerš vedeckých štúdií skúmajúcich faktory motivácie a bariér pri zavádzaní udržateľných procesov v rámci vybraného sektoru hospodárstva. Súčasťou praktickej časti záverečnej práce je návrh spôsobov merania ekonomickej, sociálnej a environmentálnej udržateľnosti vzhľadom na charakter vybraného sektora slovenského hospodárstva.
- Vedúci:** PhDr. Mária Kmety Barteková, PhD.
Oponent: Ing. Dana Hrušovská, PhD.
Katedra: KPH FPM - Katedra podnikovohospodárska
Dátum zadania: 31.08.2023
- Dátum schválenia:** 31.01.2023
prof. Ing. Helena Majdúchová, CSc.
vedúci katedry

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému Motivácie a výzvy udržateľného podnikanie vo vybranom sektore hospodárstva Slovenskej republiky vypracoval samostatne s použitím uvedených zdrojov. Všetky zdroje, ktoré som použil pri písaní svojej záverečnej práce som uviedol v Zozname použitej literatúry.

Dátum:

.....
Bc. Filip Lepieš

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcel srdečne pod'akovať vedúcej mojej záverečnej práce PhDr. Márii Kmety Bartekovej, PhD., za odborné konzultácie, ktoré mi počas písania záverečnej práce venovala, taktiež by som sa chcel pod'akovať za cenné pripomienky, vedomosti a pomoc pri vypracovávaní záverečnej práce.

ABSTRAKT

LEPIEŠ, Filip: *Motivácie avýzvy udržateľného podnikania vo vybranom sektore hospodárstva Slovenskej republiky*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikovohospodárska. – Vedúca záverečnej práce: PhDr. Mária Kmety Barteková, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2024, 70 s.

Cieľom diplomovej práce „*Motivácie a výzvy udržateľného podnikania vo vybranom sektore hospodárstva Slovenskej republiky*“ je analýza faktorov motivácie a výziev súvisiacich s udržateľným podnikaním v petrochemickom priemysle Slovenskej republiky, ako aj hodnotenie celkovej udržateľnosti a zodpovednosti podniku v porovnaní s konkurenčnými podnikmi. Záverečná práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 22 tabuliek, 8 obrázkov a jednu prílohu. V rámci teoretickej časti definujeme koncept udržateľnosti v troch oblastiach, ďalej sa budeme venovať motiváciám a prekážkam, s ktorými sa podniky stretávajú na ceste k udržateľnosti. Nakoniec objasníme aj možné praktiky na meranie a hodnotenie udržateľnosti podnikov. V druhej kapitole sa charakterizuje hlavný cieľ a naňho nadväzujúce čiastkové ciele. Štvrtá kapitola sa zaoberá analytickou časťou a jej výsledkami. Výsledky práce sa zaoberajú porovnaním hodnotenia udržateľného podnikania podniku s konkurenčnými podnikmi. Výsledkom riešenia danej problematiky sú odporúčania a návrhy pre nami hodnotený podnik. Návrhy sú zamerané na dlhodobú udržateľnosť a predstavujú možný zdroj inšpirácie pre podnik.

Kľúčové slová: udržateľné podnikanie, udržateľnosť, hodnotenie udržateľného podnikania

ABSTRACT

LEPIEŠ, Filip: *Motivation and challenges of sustainable entrepreneurship in selected sector of Slovak economy.*– University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Management; Department of Business Economy. – Thesis supervisor: PhDr. Mária Kmety Barteková, PhD – Bratislava: FPM EU, 2024, 70 p.

The aim of the thesis "Motivations and challenges of sustainable business in a selected sector of the Slovak economy " is an analysis of motivation factors and challenges related to sustainable business in the petrochemical industry of the Slovak Republic, as well as an assessment of the overall sustainability and responsibility of the company in comparison with competing companies.. The final thesis is divided into 5 chapters. It contains 22 tables, 8 figures, and one appendix. Within the theoretical part, we define the concept of sustainability in three areas, further focusing on the motivations and obstacles that businesses encounter on the path to sustainability. Further, we also clarify possible practices for measuring and evaluating the sustainability of businesses. The second chapter characterizes the main objective and its related partial objectives. The fourth chapter deals with the analytical part and its results. The results of the work involve comparing the evaluation of sustainable business of the company with competitive companies. The outcome of addressing this issue includes recommendations and proposals for the evaluated company. The proposals are aimed at long-term sustainability and represent a possible source of inspiration for the company.

Keywords: sustainable business, sustainability, evaluation of sustainable business

Obsah

Obsah	8
Úvod	12
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	14
1.1 Koncept udržateľnosti	14
1.1.1 Udržateľné podnikanie	17
1.1.2 Triple Bottom Line.....	18
1.2 Ekonomická udržateľnosť	19
1.3 Environmentálna udržateľnosť	20
1.4 Sociálna udržateľnosť	22
1.5 Faktory motivácie udržateľného podnikania	24
1.5.1 Prínosy udržateľného podnikania.....	26
1.6 Faktory výziev udržateľného podnikania	26
1.7 Faktory bariér pri zavádzaní udržateľných procesov	27
1.8 Postup implementácie ESG.....	27
1.9 Ukazovatele merania udržateľného podnikania.....	28
2 Cieľ práce	31
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	32
3.1 Charakteristika objektu skúmania.....	32
3.1.1 Charakteristika vybraného sektoru hospodárstva.....	32
3.2 Pracovné postupy	33
3.3 Spôsob získavania údajov a ich zdroje	33
3.4 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov.....	34
3.5 Použité štatistické metódy.....	34
4 Výsledky práce.....	35
4.1 Analýza udržateľného podnikania OMV	35
4.2 Udržateľné procesy OMV	37
4.2.1 OMV Strategy 2030	37
4.2.2 Net Zero ambition by 2050 plan	41
4.2.3 Udržateľnosť administratívnych priestorov	42
4.2.4 Elektromobilita.....	45

4.3	Udržateľné ciele	46
4.3.1	Ciele OMV Strategy 2030.....	46
4.3.2	Ciele Net Zero ambition by 2050 plan.....	51
4.4	Hodnotenie udržateľného podnikania	51
4.4.1	Hodnotenie OMV	53
4.4.2	Hodnotenie Slovnaft.....	54
4.4.3	Hodnotenie Shell.....	55
4.4.4	Porovnanie výsledkov	56
5	Diskusia	57
	Záver	60
	Zoznam použitej literatúry	62
	Prílohy.....	66

Obsah ilustrácií

Obrázok 1 Piliere udržateľnosti	17
Obrázok 2 Triple Bottom Line.....	18
Obrázok 3 Piliere sociálnej udržateľnosti	23
Obrázok 4 Implementácia ESG	28
Obrázok 5 Udržateľný rozvoj sieťového podnikového ekosystému v oblasti obehu komodít	29
Obrázok 6 Tri piliere udržateľnosti OMV	35
Obrázok 7 Kancelárske záhrady	43
Obrázok 8 Systém na triedenie odpadu	44
Obrázok 9 Alternatíva k plastovým fľašiam	45

Obsah tabuliek

Tabuľka 1 Prínosy udržateľného podnikania.....	26
Tabuľka 3 Uhlíková náročnosť operácií.....	46
Tabuľka 4 Uhlíková náročnosť dodávok energie.....	47
Tabuľka 5 Uhlíková náročnosť produktového portfólia.....	47
Tabuľka 6 Intenzita metánu.....	47
Tabuľka 7 Spaľovanie a odvzdušňovanie.....	47
Tabuľka 8 Cirkulárne materiály.....	48
Tabuľka 9 Fosílny zdroje.....	48
Tabuľka 10 Odpad.....	48
Tabuľka 11 Odber vody.....	48
Tabuľka 12 Miera úrazovosti.....	49
Tabuľka 13 Ženy v manažmente.....	49
Tabuľka 14 Medzinárodné skúsenosti zamestnancov.....	49
Tabuľka 15 Tréning zamestnancov.....	50
Tabuľka 16 Investície do spoločnosti.....	50
Tabuľka 17 Hodnotenie dodávateľov.....	50
Tabuľka 18 Uhlíková stopa dodávateľov.....	50
Tabuľka 19 Hodnotenie OMV.....	53
Tabuľka 20 Hodnotenie Slovnaft.....	54
Tabuľka 21 Hodnotenie Shell.....	55
Tabuľka 22 Porovnanie výsledkov.....	56

Úvod

V súvislosti s dôsledkami klimatických zmien sa ľudstvo čoraz viac začína zaoberať udržateľnosťou. V posledných rokoch sa čoraz viac prejavuje dôležitosť udržateľnosti vo svete podnikania. Koncept udržateľnosti, ktorý zahŕňa environmentálne, sociálne a ekonomické otázky, sa postupne stáva rozhodujúcim faktorom pri určovaní dlhodobého úspechu firmy. Firmy sa začínajú aktívne zapájať do boja proti klimatickej kríze. V prospech udržateľnosti hovorí fakt, že firmy, ktoré spĺňajú kritéria udržateľnosti majú tendenciu mať lepšiu finančnú výkonnosť.

Rastúca relevantnosť udržateľnosti v podnikaní výrazne ovplyvnila stratégie podnikov. Udržateľnosť sa pre podniky stáva nielen morálnou povinnosťou, ale aj atraktívnym faktorom pre investorov. Zvyšujúci sa dopyt po investíciách do udržateľných podnikov viedol podniky k implementácii udržateľných procesov.

Diplomová práca pozostáva z piatich kapitol. V prvej kapitole sa budeme venovať súčasnému stavu riešenej problematiky doma i v zahraničí. Najskôr budeme rozoberať pojem udržateľnosť ako taký, ďalej rozoberieme význam udržateľnosti v samotnom podnikaní. Aby sme lepšie pochopili skúmanú problematiku zanalyzujeme tri základné piliere udržateľnosti v podnikaní, environmentálnu sociálnu a ekonomickú udržateľnosť. Udržateľné podnikanie so sebou momentálne prináša široké množstvo pozitív, my si vysvetlíme jednotlivé faktory motivácie, ktoré vedú podniky k udržateľnosti. Implementácia udržateľnosti do podnikovej kultúry, procesov a riadenia je veľmi zložitý proces, dôležitým krokom k pochopeniu toho, aký široký rámec činností je pre podnik nevyhnutný splniť na implementáciu udržateľných postupov zanalyzujeme výzvy a bariéry spojené so zavádzaním udržateľných procesov. Ďalšou problematikou sú samotné ukazovatele merania udržateľného podnikania. Prvá kapitola teda poskytuje komplexný prehľad tém, ktoré súvisia s udržateľným podnikaním.

V druhej kapitole sa budeme venovať cieľom, ktoré sme si v našej diplomovej práci stanovili. Naš cieľ je špecifický a relevantný k dnešným problémom odvetvia. Zameraním sa na konkrétnu spoločnosť a skúmaním jej činnosti vo vzťahu k udržateľnosti sa snažíme prispieť k hlbšiemu pochopeniu udržateľnosti vo vybranom sektore hospodárstva.

Tretia kapitola popisuje metodiku práce a metódy skúmania. Naša sekcia metodológie a výskumných metód je kľúčovou súčasťou diplomovej práce, budeme v nej popisovať konkrétne kroky, ktoré sú potrebné na dosiahnutie našich výskumných cieľov.

V poslednej kapitole sa venujeme analyzovaniu udržateľných procesov skúmanej spoločnosti OMV Slovensko s.r.o. Ďalej popisujeme stanovené ciele a stratégie na ich dosiahnutie týkajúce sa udržateľnosti a zodpovedného podnikania. Hlavnou časťou analytickej časti je hodnotenie zodpovedného podnikania OMV a následné porovnanie s konkurenciou.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V súčasnom období rozvoja spoločnosti sa zvyšuje problém znečisťovania životného prostredia. Riešenie otázok klimatickej krízy, znečisťovania a udržateľnosti sa stáva populárnou témou pre jednotlivcov a taktiež pre podniky. Prvá časť záverečnej práce poskytuje teoretické informácie, definície a vysvetľuje dôležitosť environmentálnej zodpovednosti v podnikateľskom prostredí. Tiež sa v nej rozoberajú rôzne prístupy k environmentálnej zodpovednosti a ich možné uplatnenie v podnikaní. Ďalej sa zameriame na tri najdôležitejšie aspekty udržateľnosti a to ekonomickú, sociálnu a environmentálnu, opíšeme faktory motivácie a prínosov, ktoré udržateľné podnikanie prináša. Zadefinujeme výzvy a bariéry, ktoré podnik musí zvládnuť na ceste za udržateľnosťou.

1.1 Koncept udržateľnosti

Pojem udržateľnosť je veľmi široký nejednoznačný a intenzívny koncept, ktorý sa používa na charakterizáciu akékoľvek činnosti zohľadňujúcej environmentálne sociálne a ekonomické vplyvy.¹

Udržateľnosť ako celok, je založená na nasledovnom dôležitom princípe: Všetko čo ľudstvo konzumuje pre svoje vlastné prežitie – priamo alebo nepriamo, je závislé od prírodného prostredia. Pitná voda, jedlo, vzduch, ktorý dýchame – to všetko poskytuje životné prostredie. Je však potrebné mať na pamäti, že ľudské zdravie a bezpečnosť vyžadujú iba také prostredie, ktoré má vysokú kvalitu. Trvalo udržateľný rozvoj zaisťuje sociálnu spravodlivosť pre súčasné a budúce generácie pri zabezpečení ekosystémov podporujúcich život našej planéty.²

Udržateľnosť môže byť definovaná aj ako skutočnosť zabezpečujúca určitý ekologický, sociálny alebo ekonomický systém, ktorý umožňuje všetko zachovávať v prospech budúcich generácií. Inými slovami, udržateľnosť je zabezpečenie stálej produktivity a rozmanitosti všetkého, čo je potrebné na to, aby ekológia zostávala v rovnováhe. Udržateľnosť ako predmet sa snaží prepojiť spoločenské vedy s občianskym inžinierstvom a technológiou budúcnosti, s vedou o životnom prostredí.³

---

¹ HEATHER, M. – ZACHARY, A. *Sustainability: If It's Everything, Is It Nothing?*. USA and Canada: Routledge, 2014. s. 176. ISBN 978-0-415-78354-5.

² NATIONAL RESEARCHER COUNCIL. *Sustainability and U.S. EPA*. Washington, DC: The National Academies Press, 2011. s. 162. ISBN 978-0-309-21252-6.

³ MORELLI, John. Environment Sustainability: A Definition for Environmental Professionals. In *Journal of Environmental Sustainability*. 2011, s. 1-8. ISSN 2159-2519.

Udržateľnosť nie je o zastavení, ale o progresívnom posúvaní smerom k lepšiemu spôsobu života. Ide o rozvoj, ktorý obnovuje esenciálnu rovnováhu, nevyhnutnú pre dlhodobú stabilitu a sociálne blaho. Dosiachnutie udržateľnosti vyžaduje angažovanosť ľudí a ich organizované úsilie na globálnej, lokálnej a regionálnej úrovni.

Definícia udržateľnosti má päť základných zložiek:

- Prepojenie ekonomických, sociálnych a ekologických cieľov.
- Rovnosť v rozdelení zdrojov a vlastníckych práv v rámci generácií a medzi nimi.
- Rovnováha pri odhade možných katastrof a ničení životného prostredia.
- Bezpečnosť ľudí v dnešnej dobe i v budúcnosti tak, aby mali zdravý a vysoko kvalitný život.
- Zahnutie všetkých ľudí do činnosti teraz a v budúcnosti.⁴

Pojem udržateľnosť je chápaný nielen ako environmentálne správanie sa a ostatné tradičné problémy spoločenského svedomia, ale aj ako bežné sociálne problémy, ako napríklad finančné riadenie, výkonnosť a kvalita výrobkov. Tento pojem zahŕňa čestné a otvorené správanie sa a komunikáciu, ktoré sú nevyhnutné na splnenie požiadaviek sociálnej zodpovednosti na udržateľnosť.

Otázka udržateľnosti je hlboko zakorenená v priemyselnej revolúcii. Firmy a odvetvia po stáročia využívali prírodné zdroje, aby naplnili svoje potreby energie a surovín materiálov. Pred priemyselnou revolúciou však existovali predmoderné podmienky rastu obmedzené ekologickými faktormi. Postindustriálny rast sa nachádzal v organickom energetickom režime založenom na sile svalov ľudí a zvierat. Revolúciou boli predmoderné obmedzenia rastu boli prekročené, keď uhlie nahradilo palivové drevo a drevené uhlie. Kľúčovou technológiou, ktorá priniesla uhlie do energetického systému, bol parný stroj, ktorý položil základ pre zosilnenú industrializáciu. Rast veľkých firiem a exponenciálny ekonomický rast bol razom založený na fosílnych palivách.⁵

---

⁴ BLACKBURN, W. *The sustainability handbook*. UK and USA: Earthscan, 2007. s. 789. ISBN-13:978-1-84407-495-2.

⁵ Bergquist, Ann - Kristin. *Business and Sustainability: New Business History Perspectives*. In Harvard Business School General Management Unit Working Paper [online].2017, cit.[2023-30-11]. Dostupné na SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3055587>.

Prechod od priemyselnej revolúcie k súčasnej zelenej ekonomike predstavuje dôležitý posun v spôsobe, akým ľudstvo vníma a využíva prírodné zdroje. Počas priemyselnej revolúcie, ktorá priniesla so sebou využívanie uhlia a fosílnych palív, sa ekonomika a spoločnosť pretransformovali, čo malo za následok zvýšený dopyt po prírodných zdrojoch a významné environmentálne dopady. Tento historický vývoj položil základy pre dnešné pochopenie udržateľnosti, pričom zdôrazňuje potrebu prehodnotenia našich energetických a výrobných metód.

V súčasnosti, v dobe, keď sa zvýšené povedomie o klimatickej zmene a jej dôsledkoch stáva kľúčovým faktorom, Európa a iné časti sveta sa snažia prejsť na zelenú ekonomiku. Tento posun znamená prechod od fosílnych palív k obnoviteľným zdrojom energie a zavádzanie politík, ktoré podporujú udržateľný rozvoj a minimalizujú ekologickú stopu. Prechod k zelenej ekonomike, ktorý je súčasťou globálnej snahy o dosiahnutie klimatickej neutrality, predstavuje kľúčový krok k zabezpečeniu udržateľnejšej budúcnosti pre našu planétu.

Zelená ekonomika sa v Európe v posledných rokoch značne rozvíja. To zahŕňa zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie, ako sú solárna a veterná energia, ako aj podporu opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti. Európska únia (EÚ) stanovila ambiciózne ciele pre prechod k zelenej ekonomike, vrátane cieľa stať sa do roku 2050 klimaticky neutrálnou. Pre dosiahnutie týchto cieľov zaviedla Európska únia rad politík a iniciatív, medzi ktoré patrí napríklad Green Deal a European Climate Law.⁶

Rámcový program klímy a energie do roku 2030 je iniciatíva EÚ, ktorá zahŕňa ciele politiky na znižovanie emisií skleníkových plynov a zvyšovanie obnoviteľnej energie a energetickej efektívnosti počas obdobia od roku 2021 do roku 2030. European Green Deal, navrhnutý Európskou komisiou v septembri 2020, má za cieľ zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 40 %, zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie o 32% a zlepšiť energetickú efektívnosť o 32,5 %. EU prijala integrovaný systém riadenia, aby zabezpečila plánovanie, monitorovanie a hlásenie o pokroku v súvislosti s týmito cieľmi prostredníctvom konzultácií s občanmi a zainteresovanými stranami.⁷

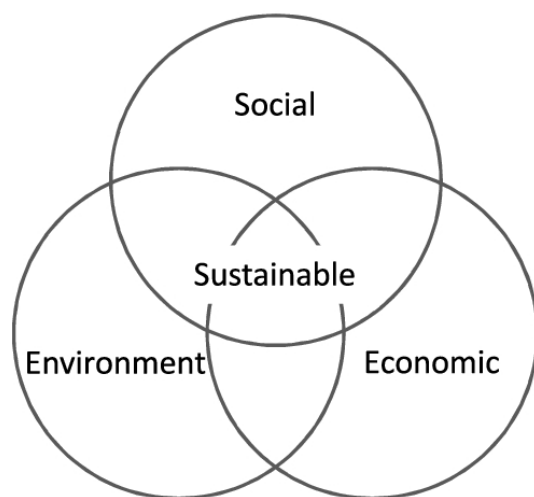
⁶ PERISSI, Illaria – JONES, Aled. *Investigating European Union Decarbonization Strategies: Evaluating the Pathway to Carbon Neutrality by 2050*. In Global Sustainability Institute. [online]. 2022, cit.[2023-30-11]. Dostupné na internete: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/8/4728>.

⁷ DELLANO-PAZ et al. *Addressing 2030 EU policy framework for energy and climate: Cost, risk and energy security issues*. In Elsevier Journal. [online]. 2016, cit. [2023-30-11]. Dostupné na internete: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544216000980>.

1.1.1 Udržateľné podnikanie

Udržateľné podnikanie predstavuje inovačný proces, ktorý prináša ekonomické i neekonomické výhody tým, ktorí sa angažujú v riešení spoločenských výziev, ochrane prírody a environmentálnej udržateľnosti. Jeho zástancovia ho vidia ako metódu na zabezpečenie trvalého sociálneho, ekonomického a environmentálneho blahobytu, ktorý prospeje nielen súčasnej, ale aj budúcim generáciám. Tento prístup je zakorenený v sociálno-ekonomickom princípe trvalo udržateľného rozvoja a zahŕňa environmentálne a sociálne hranice. Vyžaduje tiež zodpovedný prístup k využívaniu prírodných, ekonomických a sociálnych zdrojov, aby ich dostupnosť bola zaručená aj pre budúce generácie. Udržateľné podnikanie skrátka spochybňuje tradičný predpoklad, že existuje neprekonateľný kompromis medzi ekonomickým ziskom na jednej strane a udržateľnosťou, životným prostredím a sociálnymi aspektmi na strane druhe.⁸

Koncept udržateľného podnikania je založený na troch pilieroch, ktoré predstavujú základné oblasti, na ktoré je potrebné sa sústrediť, aby sme dosiahli trvalo udržateľný rozvoj. Tri piliere environmentálny, sociálny a ekonomický sú nevyhnutné pre harmonickú a udržateľnú budúcnosť. Každý z nich má svoje špecifické ciele a stratégie, no spoločne tvoria pretínajúce sa kruhy, ktoré umožňujú dosahovať pokrok v udržateľnosti.

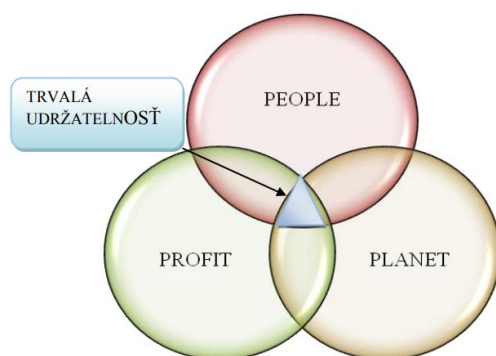
Obrázok 1 Pilieri udržateľnosti

Zdroj: *Vlastné spracovanie podľa Maciková L., 2018*

⁸ TRABATTONI, A. *Sustainable Entrepreneurship: Definition and Types*. In *Industry, Innovation and Infrastructure* [online]. 2021. [cit. 2022-05-10] Dostupné na https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-71059-4_51-1.

1.1.2 Triple Bottom Line

Koncept spoločensky zodpovedného podnikania si myšlienku troch pilierov osvojil z konceptu trvalo udržateľného rozvoja. Je to moderný koncept podnikania, ktorý vedie k širšiemu pohľadu na podnikateľskú činnosť a jeho základom sú tri piliere tzv. triple-bottom-line.

Obrázok 2 Triple Bottom Line

Zdroj: PRSKAVCOVÁ, A. *Společenská odpovědnost firem, lidský kapitál, rovné příležitosti a environmentální management s využitím zahraničních zkušeností*. Liberec : Technická univerzita v Liberci, 2008. s. 162. ISBN 978-80-7372-436-8

Tieto tri hlavné piliere sa zameriavajú na zisk, ľudí a planétu. Koncept Triple-Bottom-Line zachytáva podstatu udržateľného podnikania tým, že hodnotí vplyv podnikateľských aktivít na celkový svet. Vylepšením v akejkoľvek oblasti, či už ide o ochranu životného prostredia alebo sociálnu zodpovednosť, môže mať pozitívny dopad na celkové zlepšenie spoločnosti.

Triple-bottom-line teda predstavuje, resp. zachytáva spektrum parametrov a kritérií plánovania, merania a vyhodnocovania firemných a v tom kontexte aj spoločenských výkonov, výsledkov a výstupov posudzovaných v spomínaných troch líniách. Trojitá zodpovednosť v zásade zastupuje myšlienku, že celkové správanie sa firmy či štátu by malo byť merané na základe kombinovaného prispievania k ekonomickej prosperite, environmentálnej kvalite a spoločenskému kapitálu.⁹

⁹ ČABINOVÁ, Veronika – ONUFEROVÁ, Erika – ŠOFRANKOVÁ, Beáta. Teoretické východiská prístupov ku kvantifikácii udržateľného rozvoja. In *Mladá veda*. Prešov : UNIVERSUM, spol. s r. o., 2019, roč. 7, č. 2, s. 12-25. ISSN 1339-3189.

1.2 Ekonomická udržateľnosť

Ekonomická udržateľnosť je neoddeliteľne spojená s environmentálnou a sociálnou oblasťou a výsledkami, ktoré organizácia dosahuje. Zatiaľ čo dobrá finančná a širšia ekonomická výkonnosť môže znamenať, že spoločnosti prežijú v krátkodobom horizonte, nemusí to nevyhnutne zabezpečiť dlhodobú ekonomickú budúcnosť. Nezaručuje ani pozitívne environmentálne alebo sociálne výsledky. Ak sú predpovede o udržateľnom vývoji presné, zanedbávanie životného prostredia a sociálnych otázok môže byť dlhodobou prekážkou prežitia na mikro aj makro úrovni. Efektívne riadenie environmentálnej a sociálnej činnosti bude pre podniky znamenať posilnenie ekonomickej udržateľnosti.

Byť ekonomicky udržateľný, by znamenalo nulovú nezamestnanosť, menej chudoby a žiadne bankroty. Bohužiaľ to tak nie je, hospodárska udržateľnosť je zložitý obraz, ktorého povaha sa nedá úplne pochopiť bez toho, aby sme sa pozreli na vnútorné aj vonkajšie prostredie v ktorom organizácie pôsobia.¹⁰

Ekonomickú udržateľnosť v podniku by sme mohli definovať ako kľúčový faktor pre dosiahnutie dlhodobej prosperity a zodpovedného riadenia. Znamená to nielen zabezpečenie finančnej stability a ziskovosti podniku, ale aj prijímanie rozhodnutí, ktoré sú v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. To zahŕňa efektívne využívanie zdrojov, investovanie do udržateľných technológií a procesov, a riadenie podniku s dôrazom na etiku, transparentnosť a sociálnu zodpovednosť. Ekonomická udržateľnosť tiež podnecuje podniky k inováciám, adaptácii na zmeny trhu a zohľadňovaniu environmentálnych a sociálnych dopadov svojho podnikania.¹¹

Pre riešenie environmentálnych problémov je tiež dôležité nájsť riešenia rôznych čiastkových ekonomických problémov. Veľmi dôležité pre životné prostredie je ocenenie prírodných zdrojov pomocou ekonomických nástrojov environmentálnej politiky. Predpoklad princípu trvalo udržateľného rozvoja je harmonický a vyvážený rozvoj hospodárskych činností, trvalo udržateľný a neinflačný ekonomický rast rešpektujúci životné prostredie. Inými slovami ide o konsenzus medzi hospodárskymi záujmami

---

¹⁰ DOANE, Deborah – MACGILLIVRAY, Alex. Economic Sustainability - The business of staying in business. In *The sigma project*. London : New Economics Foundation., 2001, s. 5. ISSN 1027-5207.

¹¹ What Is Sustainability in Business? Benefits and Challenges. 2019. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://vitality.io/what-is-sustainability-in-business/>

a potrebami životného prostredia. Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj je nástroj na dosiahnutie kvalitného života pre všetkých.¹²

Udržateľnosť z ekonomického hľadiska sa chápe ako schopnosť ekonomiky udržať sa a pokračovať v prevádzke bez toho, aby sa časom ohrozil samotný účel jej existencie a to hospodárenie so zdrojmi z prírody pre ľudí. Týka sa postupov, ktoré udržiavajú dlhodobý ekonomický rast bez nepriaznivého vplyvu na environmentálne, sociálne a kultúrne aspekty komunity. Keďže trhy historicky zlyhali pri ochrane životného prostredia, vyváženie ekonomických a ekologických záujmov zostáva výzvou. Táto výzva je umocnená najmä vnútorným konfliktom v rámci ekonomických záujmov, konkrétne medzi ziskom a sociálnou spravodlivosťou čo vedie k tomu, že pre ekonomickú udržateľnosť sú identifikované tieto tri piliere : ekonomika (zamestnanosť), životné prostredie a sociálna spravodlivosť. Tieto tri piliere majú konkurenčné ciele a záujmy. Koncept udržateľnej ekonomiky sa objavil s cieľom riešenia konfliktov medzi týmito piliermi, pričom sa pracuje so stratégiami na priblíženie úrovne udržateľnosti k ideálnemu udržateľnému stavu medzi ekonomickým rastom a životným prostredím. V tomto ohľade udržateľnosť hľadá kontext, v ktorom môže byť uspokojený oprávnený záujem všetkých strán.¹³

1.3 Environmentálna udržateľnosť

Environmentálna zodpovednosť v podnikaní je jedným z aspektov spoločensky zodpovedného podnikania a predstavuje súbor postupov a praktík, ktoré podniky prijímajú na minimalizovanie svojho negatívneho dopadu na životné prostredie a na podporu udržateľného rozvoja. V súčasnej dobe je stále viac spoločností, ktoré uznávajú dôležitosť environmentálnej zodpovednosti, a preto začínajú implementovať udržateľné praktiky do svojich podnikových stratégií a procesov.¹⁴

Kľúčovým prvkom environmentálnej zodpovednosti v rámci podnikateľskej sféry je redukcia ekologického znečistenia. Spoločnosti môžu obmedziť svoje negatívne vplyvy na prírodu znížením produkcie odpadov a emisií. Zníženie produkcie odpadu a emisií sa dá dosiahnuť zavedením environmentálne šetrných procesov a postupov, ktoré využívajú

---

¹² ROMANČÍKOVÁ, Eva. *Ekonomía a životné prostredie*. Bratislava: Iura Edition, spol. s.r.o 2001, s. 9. ISBN 978-80-8078-426-3.

¹³ VAN NIEKERK, Arno. Inclusive Economic Sustainability: SDGs and Global Inequality. In *Journal of Sustainability*. Bloemfontein : Faculty of Economics and Management Sciences., 2020, s. 12-25. ISSN: 2071-1050

¹⁴ LATAPÍ AGUDELO, M. A., JÓHANNSDÓTTIR, L., DAVÍDSDÓTTIR, B. A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility. In *International Journal of Corporate Social Responsibility*, 2019, roč. 4, č. 1, s. 1-23. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40991-018-0039-y>.

recyklované materiály a znižujú spotrebu energie a vody. Využitie obnoviteľných zdrojov energie a inovačných technológií tiež prispieva k zníženiu emisií a zvyšovaniu energetickej efektivity.¹⁵

Okrem znižovania environmentálneho znečistenia, firmy môžu tiež prispievať k zodpovednému správaniu voči životnému prostrediu tým, že podnecujú všeobecné povedomie o ekologických otázkach. Mnohé spoločnosti využívajú svoj vplyv a zdroje na posilňovanie povedomia o udržateľnosti a podporujú projekty zamerané na ochranu prírody. Tieto aktivity zahŕňajú spoluprácu s lokálnymi komunitami na zlepšenie environmentálnych podmienok a rozširovanie vedomostí o ekologických problémoch.¹⁶

Environmentálna zodpovednosť v podnikaní sa sústreďuje na zodpovedné a efektívne riadenie prírodných zdrojov. To znamená, že podniky by mali usilovať o zlepšenie svojej environmentálnej zodpovednosti využívaním udržateľných zdrojov a minimalizáciou ich spotreby. Toto môže zahŕňať využitie obnoviteľných zdrojov energie, ako sú slnečná a veterná energia, a optimalizáciu využívania surovín, čo prispieva k nižšej ekologickej stope a zvyšuje environmentálnu udržateľnosť podniku.¹⁷

V súvislosti s environmentálnou zodpovednosťou v podnikaní sa rozvíja trend zameraný na zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti firiem voči životnému prostrediu. Mnohé spoločnosti sa aktívne snažia zverejňovať informácie o svojom ekologickom výkone a prístupoch k životnému prostrediu. Tento krok umožňuje firmám zlepšovať sa v oblasti udržateľnosti a zároveň demonštrovať svoj záväzok k ochrane životného prostredia. Tento prístup nielenže zvyšuje dôveru a dobré meno spoločnosti, ale tiež podporuje transparentnosť v otázkach udržateľného rozvoja a environmentálnej zodpovednosti.¹⁸

Existuje niekoľko dôvodov, prečo je environmentálna zodpovednosť v podnikaní taká dôležitá. Treba predovšetkým podotknúť, že životné prostredie a zdroje sú obmedzené, a preto je nevyhnutné minimalizovať negatívny dopad podnikania na prírodu a zabezpečiť udržateľný rozvoj pre budúce generácie. Taktiež, v súčasnej dobe existuje stále väčší tlak na spoločnosti, aby prevzali zodpovednosť za svoj negatívny dopad na životné prostredie, a to

---

¹⁵ KRCHOVÁ, H., TEŠOVIČOVÁ, Z. Vplyv počtu zamestnancov na spoločenskú zodpovednosť firiem na Slovensku. In *Mladá Veda*, 2022, roč. 10, č. 1, s. 48. ISSN 1339-3189.

¹⁶ LIBEŇA, T. *Spoločenská zodpovednosť firiem spoločensky citlivých odvetví*. Praha: Grada Publishing as, 2017. s. 244. ISBN 788027196869.

¹⁷ GAJANOVÁ, M. N. Ď. Uplatnenie princípov spoločenskej zodpovednosti podnikov v špecifických podmienkach Slovenskej republiky. In *Zborník vedeckých prác z projektu VEGA*, Slovenská republika, 08 february 2016. Bratislava 2016, s. 280 ISBN 978-80-557-1452-3.

¹⁸ CHOVANCOVÁ, Jana. Faktory ovplyvňujúce reporting spoločenskej zodpovednosti v slovenských podnikoch. Bratislava: In *Manažérstvo životného prostredia* 2018, s. 36-41. ISBN 978-80-89753-25-3.

nielen zo strany vlád a verejnosti, ale aj zo strany investičných fondov a iných investorov, ktorí sa zaujímajú o spoločenskú zodpovednosť.¹⁹

Environmentálna zodpovednosť v podnikaní môže mať pozitívny dopad na podnikové výkony. Firmy, ktoré sa zaviazali k udržateľnosti, často získavajú konkurenčnú výhodu prostredníctvom zlepšenia svojho výkonnostného profilu a reputácie. Toto prispieva k zvýšenému záujmu zo strany investorov a zákazníkov a tiež k posilneniu zákaznickej lojality. Okrem toho, environmentálne zodpovedné postupy pomáhajú firmám šetriť náklady, zvyšovať efektivitu a zlepšovať rizikový profil podniku, čo vedie k lepšej dlhodobej udržateľnosti a finančnej stabilite.²⁰

Pri zavádzaní environmentálnej zodpovednosti do podnikateľských činností je kľúčové, aby sa firmy zaviazali k udržateľnosti na všetkých úrovniach svojej činnosti a integrovali ju do svojich stratégií a procesov. Dôležité je, aby podniky zahrnuli environmentálnu zodpovednosť do všetkých svojich rozhodnutí a aktivít, a sústredili sa na neustále minimalizovanie svojho vplyvu na životné prostredie. Tento prístup vyžaduje komplexné a systematické zapojenie environmentálnej zodpovednosti do každého aspektu podnikania, od vývoja produktov až po obchodné operácie a riadenie reťazca dodávok.²¹

Environmentálna zodpovednosť v podnikaní predstavuje zásadnú súčasť udržateľného rozvoja a je kľúčom k zabezpečeniu udržateľného životného prostredia a ochrane prírodných zdrojov. Firmy, ktoré preberajú zodpovednosť za svoj negatívny dopad na životné prostredie a zaväzujú sa k udržateľným praktikám, nielenže pozitívne prispievajú k ochrane prírody, ale môžu si tiež vytvoriť konkurenčnú výhodu, zlepšiť svoju reputáciu a zvýšiť efektivitu svojich činností.²²

1.4 Sociálna udržateľnosť

Vo všeobecnosti je identifikácia sociálnych faktorov zložitejšia ako u environmentálnych faktorov. Podľa usmernení OECD pre národné podniky, termín "social"

---

¹⁹ IVANKOVÁ, R. N. V. Vývoj globálnej environmentálnej politiky – výskum a prax. In *Annales scientia politica*, 2017. roč.6, č. 2, s. 97. ISSN 1339-0732.

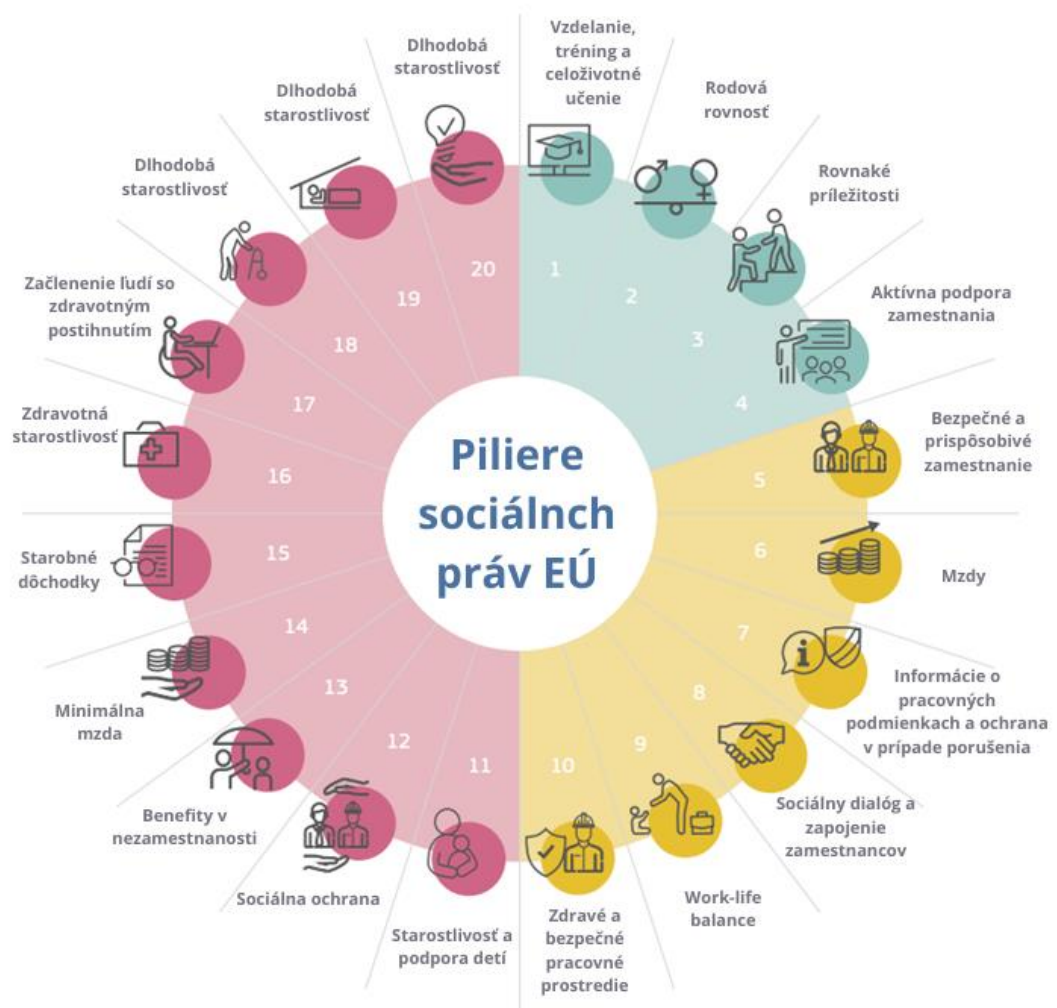
²⁰ HUTTMANOVÁ, E., ADAMIŠIN, P. *Udržateľný rozvoj – vybrané state a problémy*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. 2016. s. 73. ISBN 978-80-555-1728-5.

²¹ HAJDÚCHOVÁ, I., MIKLER, CH., GIERTLIOVÁ, B. Corporate social responsibility in forestry. In *Journal of forest science*. 2019. č. 11, s. 423-427. ISSN 1212-4834

²² KARKALÍKOVÁ, M. 2019. Ekodizajn ako súčasť manažérstva environmentu. In *Desire. Design and Research in Business*, s. 46-53. Dostupné na internete: https://of.euba.sk/www_write/files/veda-vyskum/publikacie/2020-5-25-desire-proceedings.pdf#page=46

sa týka dopadov, ktoré má podnik na spoločnosť. Tieto dopady sú úzko spojené s právami, životným štandardom a záujmami ľudí a komúní, ktoré podnik ovplyvňuje.

Môžu ovplyvniť finančnú situáciu alebo platobnú schopnosť organizácie alebo jednotlivca či už pozitívne alebo negatívne. Európska komisia definuje svoj postoj v dokumente European Pillar of Social Rights, kde prostredníctvom 20 zásad zdôrazňuje rovnaké možnosti v zamestnaní, vrátane aspektov ako rodová rovnosť, spravodlivé pracovné podmienky a sociálne zabezpečenie pokrývajúce oblasti ako nezamestnanosť, minimálna mzda a zdravotná starostlivosť.²³

Obrázok 3 Piliere sociálnej udržateľnosti

Zdroj: European Commission. European Pillar of Social Rights Action Plan. 2021. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-action-plan_en

²³European Commission. European Pillar of Social Rights Action Plan. 2021. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-action-plan_en

Ak je sociálny rozvoj nástroj na elimináciu chudoby, potom sociálna udržateľnosť sa pohybuje medzi zlepšovaním životných podmienok predovšetkým chudobných ľudí a ochranou životného prostredia. Hlavnou tézou sociálnej udržateľnosti je, že zmierňovanie chudoby nemá viesť k ničeniu životného prostredia, ale ani k ekonomickej nestabilite

V praktickej rovine sociálnu udržateľnosť môžeme vidieť ako snahu spoločnosti zameranú na podporu rozvoja ľudí, komunít a kultúr s cieľom umožniť ľudským spoločnostiam žiť zmysluplný život. Predpokladom sociálnej udržateľnosti je dostupnosť kvalitnej zdravotnej starostlivosti, vzdelania, uplatňovanie rodovej rovnosti, podpora mieru a stabilita globálneho sveta. Takéto chápanie sociálnej udržateľnosti signalizuje komplikovanosť dosiahnutia a udržania sociálnej udržateľnosti.

Sociálny rozvoj je o zlepšovaní potenciálu každého jednotlivca v spoločnosti, aby mohol dosiahnuť svoje ciele. Čokoľvek, čo bráni tejto schopnosti, sa považuje za prekážku, ktorú je potrebné vyriešiť tak, aby jednotlivci, organizácie alebo komunity dosiahli pokrok smerom k sociálnej udržateľnosti

1.5 Faktory motivácie udržateľného podnikania

Po definovaní konceptu udržateľného podnikania, sa naskytuje dôležitá otázka o výhodnosti takéhoto prístupu pre podniky. Je kľúčové pochopiť, aké faktory motivujú podniky k zavádzaniu a dodržiavaniu udržateľných praktík a aký dopad majú tieto praktiky na celkovú výkonnosť a udržateľný rast firmy. Táto problematika je dôležitá nielen z hľadiska dosiahnutia pozitívneho sociálneho a environmentálneho dopadu, ale aj z hľadiska zabezpečenia ekonomického prospechu a konkurenčnej výhody v rámci trhu. Preto je nevyhnutné podrobne preskúmať, ako a prečo by mali podniky implementovať a udržiavať aspekty udržateľného podnikania v rámci svojej činnosti.

Za posledné dve desaťročia sa udržateľnosť stala veľmi populárnym, atraktívnym a hlavne užitočným trendom. Výskum ukazuje, že udržateľnosť je skutočne výhodná, ak sa do podniku efektívne implementuje. Podľa Environmental leader existuje šesť hlavných dôvodov prečo sa zapojiť do udržateľného podnikania:

- Zlepšený imidž značky a konkurenčná výhoda - Zahraničné prieskumy a štúdie ukazujú, že spotrebitelia majú väčšiu tendenciu vracať sa k značkám, ktoré sa zameriavajú na udržateľnosť. Príkladom je využívanie recyklovateľných obalov, ktoré nie len znižujú environmentálny dopad, ale tiež zlepšujú vnímanie značky medzi ekologicky zmýšľajúcimi

spotrebiteľmi. Udržateľné praktiky môžu značke umožniť odlišiť sa od konkurencie a vybudovať silnejšiu trhovú pozíciu.

- Zvýšenie produktivity a zníženie nákladov - Rozvoj udržateľných obchodných praktík vedie k efektívnejšiemu využívaniu zdrojov, čo znižuje náklady a zvyšuje produktivitu. Príkladom môže byť používanie úsporných svetiel, vypínanie nepotrebných spotrebičov alebo načasované vypínanie technológií, čo znižuje energetické náklady. Tieto opatrenia tiež znižujú ekologickú stopu firmy a zvyšujú jej efektívnosť.
- Zvýšenie schopnosti podniku dodržiavať predpisy - Udržateľné praktiky môžu pomôcť firmám zvládať regulatorné požiadavky a predchádzať sankciám alebo pokutám. Taktiež uľahčujú adaptáciu na nové zákony alebo štandardy týkajúce sa environmentálnej ochrany.
- Prilákanie zamestnancov, prípadne investorov - Udržateľné podniky sú často atraktívnejšie pre kvalitných zamestnancov, ktorí chcú pracovať pre spoločnosti s etickými hodnotami a pozitívnym spoločenským dopadom. Tieto praktiky tiež prilákajú investorov, ktorí hľadajú eticky zodpovedné a dlhodobo udržateľné investície.
- Zníženie množstva odpadu - Implementácia udržateľných metód môže výrazne znižovať množstvo odpadu, ktoré firma produkuje. Recyklovanie, znovupoužitie materiálov a minimalizácia odpadu sú kľúčové stratégie, ktoré nielen znižujú environmentálny dopad, ale tiež znižujú náklady spojené s odpadovým hospodárstvom.
- Zvýšenie spokojnosti akcionárov - Udržateľné podniky často preukazujú lepšiu dlhodobú finančnú výkonnosť. Tento faktor je pre akcionárov dôležitý, pretože investujú s očakávaním dosahovania zisku dlhodobo. Udržateľné praktiky pomáhajú minimalizovať riziká spojené s environmentálnymi, sociálnymi problémami. Nižšie riziko znamená stabilnejšiu investíciu, čo je pre akcionárov prínosné.²⁴

---

²⁴ 6 Benefits of Becoming a Sustainable Business. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://www.environmentenergyleader.com/2016/03/6-benefits-of-becoming-a-sustainable-business/>

1.5.1 Prínosy udržateľného podnikania

V nasledujúcej tabuľke č. 1 sú zhrnuté kľúčové prínosy, ktoré podniky môžu dosiahnuť prostredníctvom implementácie udržateľných praktík. V tabuľke môžeme vidieť rozdelenie prínosov do troch skupín. Každá skupina obsahuje konkrétne body, ktoré ilustrujú, ako udržateľné podnikanie môže prispievať k zvýšeniu príjmov, zníženiu nákladov a k ostatným ekonomickým prínosom.

Tabuľka 1 Prínosy udržateľného podnikania

Prínos	Detail
<i>Zvýšenie príjmov</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Posilnenie značky a vytvorenie rozdielov na trhu • Zvýšenie počtu sociálne a ekologicky uvedomelých zákazníkov • Technologicky inovatívne nové tovary a služby
<i>Zníženie nákladov</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie nákladov za spotrebu energie • Zníženie nákladov na odpad • Zníženie spotreby obalového materiálu
<i>Ostatné ekonomické prínosy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Výhody na vytvorenie pozitívneho imidžu a reputácie • Podnik sa stane atraktívnejším pre kvalitnejších a lojálnejších zamestnancov • Minimalizácia rizík

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Macíková L., 2018

1.6 Faktory výziev udržateľného podnikania

Udržateľné podnikanie so sebou prináša samozrejme aj výzvy, ktoré podniky musia byť schopné a ochotné splniť :

- Integrácia udržateľnosti do podnikových procesov a stratégií - Tento krok vyžaduje, aby podniky prehodnotili svoje existujúce podnikové modely a procesy s ohľadom na udržateľnosť. Znamená to zavádzanie ekologických a sociálnych kritérií do rozhodovacích procesov, od vývoja produktov až po riadenie dodávateľského reťazca.
- Náklady na implementáciu udržateľných procesov - Hoci dlhodobé výhody môžu byť významné, počiatočné investície do udržateľných technológií a zmena procesov môžu byť finančne náročné.
- Regulačné a právne výzvy - Podniky musia byť v súlade s neustále sa meniacimi environmentálnymi predpismi a normami. Toto zahŕňa dodržiavanie prísnych emisných predpisov a iné právne požiadavky týkajúce sa udržateľnosti.

- Meranie udržateľnosti - Účinné meranie environmentálneho, sociálneho a ekonomického vplyvu podnikania, vyžaduje presné nástroje a metódy, ktoré môžu byť zložité na implementáciu a prevádzkovanie.
- Kultúrne zmeny v organizácii - Prijatie udržateľnosti ako súčasť podnikovej kultúry vyžaduje čas a zdroje. Znamená to zmeny v myslení a správaní naprieč všetkými stupňami riadenia v organizácií, od vedenia až po jednotlivých zamestnancov.²⁵

1.7 Faktory bariér pri zavádzaní udržateľných procesov

Okrem rôznych dôvodov, ktoré podporujú implementáciu koncepcie udržateľného rozvoja v podniku, existujú i jednotlivé prekážky, ktoré v súčasnosti bránia jej praktickému využívaniu. Tieto prekážky nemusia obmedzovať len interné procesy podniku, často vznikajú v dôsledku vonkajších vplyvov alebo nejasnosti v definícii tohto pojmu. Najčastejšie sa v praxi stretávame s týmito jednotlivými bariérami:

- nedostatok stimulov vedúcich zamestnancov k uskutočňovaniu aktivít udržateľného rozvoja
- nedostatok, resp. nesprávne použitie kľúčových indikátorov udržateľnosti
- nedostatočná podpora zo strany súčasnej organizačnej štruktúry
- nedostatok údajov a informácií na implementovanie udržateľných iniciatív
- nedostatok zručností
- nedostatok informácií a nízke povedomie o trvalo udržateľnom rozvoji
- absencia adekvátnych nástrojov na meranie stavu spravovaných ekosystémov.²⁶

1.8 Postup implementácie ESG

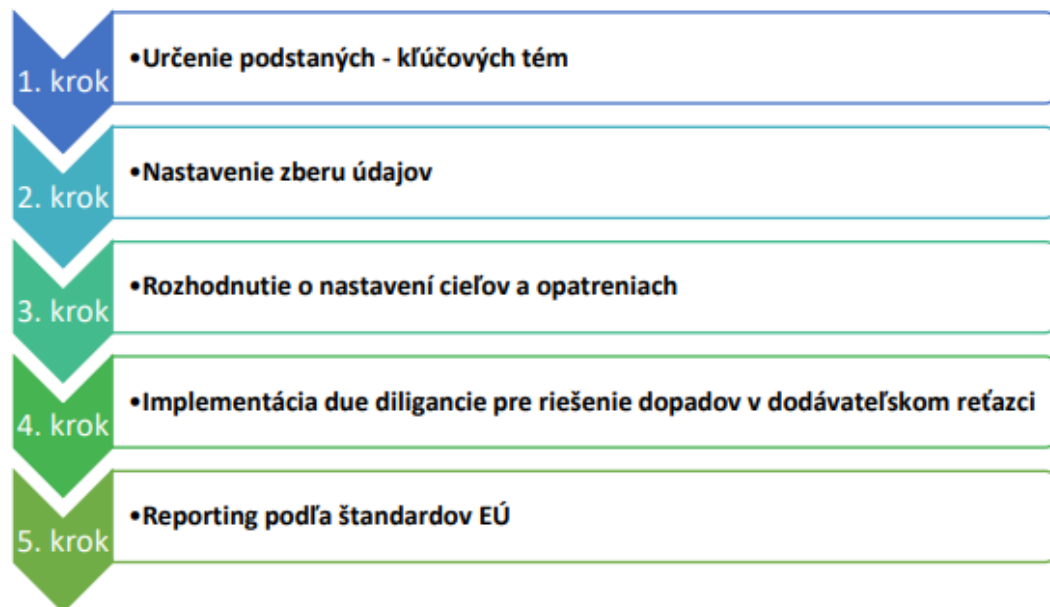
Implementácia ESG princípov sa stala kritickou súčasťou stratégií podnikov, ktoré sa zaväzujú k zodpovednému podnikaniu. Je však zreteľné, že cesta k udržateľnému

---

²⁵ SAVITZ, A. *The Triple Bottom Line: How Today's Best-Run Companies Are Achieving Economic, Social and Environmental Success - and How You Can Too*. New Jersey : John Wiley & Sons, 2012. s. 205. ISBN 978-04-7053-4663.

²⁶ MARKOVÁ, Viera . Motívy a bariéry uplatňovania trvalo udržateľného rozvoja v podnikoch vybraných odvetví na Slovensku. In *Vedecký časopis Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2015, roč. 16, č. 1, s. 12-25. ISSN 1335-7069.

podnikaniu a spoločenskej zodpovednosti je komplexný a zložitý proces. Na obrázku č. 4 sú vymenované základné kroky postupu pre úspešnú implementáciu ESG.

Obrázok 4 Implementácia ESG

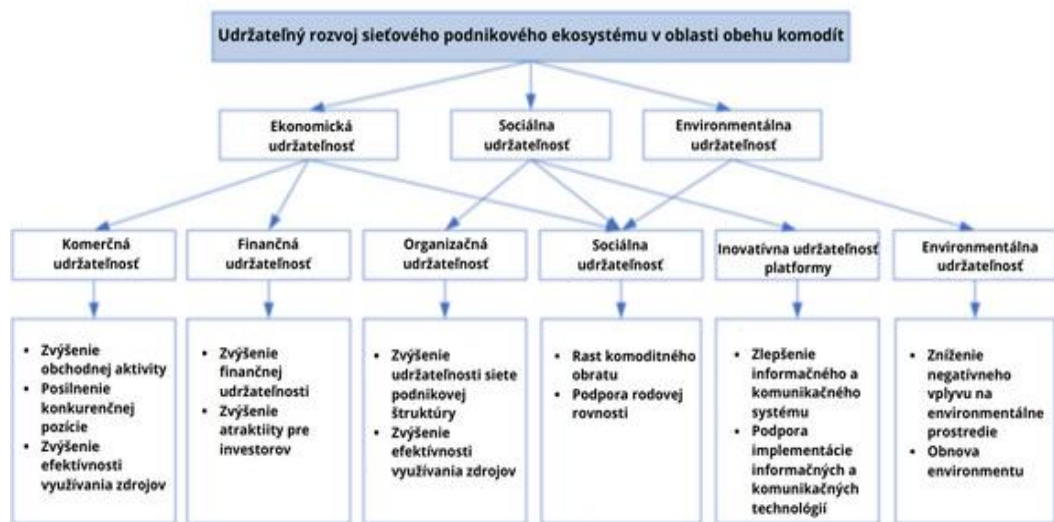
Zdroj : KISSOVÁ, K. Reporting udržateľného správania podnikov v kontexte ESG. In *vedecký časopis Fakulty podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave*, 2022. roč.19, č. 2, s. 73. ISSN 2454-1028.

1.9 Ukazovatele merania udržateľného podnikania

Z globálneho hľadiska je cieľom všetkých iniciatív zaoberajúcich sa problematikou udržateľného rozvoja správne vymedziť podstatu udržateľnosti, sformulovať zásady a opatrenia pre zlepšenie a zachovanie podmienok z ekonomického, sociálneho i environmentálneho hľadiska, stanoviť akceptovateľné ciele, aktívnymi zásahmi prispievať k ich naplneniu, no taktiež zvoliť správne ukazovatele, indexy či iné meradlá trvalej udržateľnosti.

Validná analýza a hodnotenie udržateľnosti spoločnosti sú založené na primeranom a spoľahlivom informačnom spektre, pričom by sa mal klásť dôraz aj na výberové kritériá na hodnotenie udržateľnosti. V tejto súvislosti sa musí rozhodnúť, či by sa hodnotenie trvalej udržateľnosti malo zakladať výlučne na údajoch finančného výkazníctva, ktoré odrážajú jeho finančnú situáciu, alebo či je potrebné použiť iné parametre. Z tohto dôvodu sa v posledných rokoch zdôrazňuje potreba integrovaného modelu podávania správ na

hodnotenie udržateľnosti. Takýto prístup znamená zohľadniť nielen finančné kritériá, ale aj kritériá, ktoré odrážajú vnútorné aj vonkajšie prostredie.²⁷

Obrázok 5 Udržateľný rozvoj sieťového podnikového ekosystému v oblasti obehu komodít

Zdroj : ZAVYALOV, Dmitry – SAGINOV, Jury. Indicators of Sustainable Entrepreneurial Ecosystems. In Atlantis press. [online]. 2021, cit.[2024-30-01]. Dostupné na internete: <https://www.atlantispress.com/proceedings/sdec-21/125968866>.

V obrázku 2 sú popísané 3 základné piliere udržateľnosti a ich prepojenie s danými podkategóriami ako sú komerčná, finančná, organizačná, sociálna, inovatívna a environmentálna.

Nadácia Pontis udeľuje ocenenie Zodpovedná veľká firma podnikom s viac ako 250 zamestnancami. Nadácia oceňuje firemné prístupy s inovatívnym potenciálom, merateľnými cieľmi a dosiahnutými výsledkami, prepojenie CSR/ESG aktivít s činnosťou firmy a jej celkovou stratégiou a dlhodobú udržateľnosť aktivít. Do súťaže o ocenenie sa mohli zapojiť iba firmy, ktoré neboli za posledné tri roky právoplatne odsúdené v súvislosti s ich podnikateľskými aktivitami. Nezávislá komisia hodnotí prístup k zodpovednému podnikaniu v slovenských podmienkach hodnotí uskutočnené opatrenia v nasledujúcich oblastiach:

²⁷ ČABINOVÁ, Veronika – ONUFEROVÁ, Erika – ŠOFRANKOVÁ, Beáta. Teoretické východiská prístupov ku kvantifikácii udržateľného rozvoja. In *Mladá veda*. Prešov : UNIVERSUM, spol. s r. o., 2019, roč. 7, č. 2, s. 12-25. ISSN 1339-3189.

- Manažment zodpovedného podnikania – komunikácia s partnermi firmy, výber relevantných tém, stratégia, ciele a ich meranie, reportovanie zodpovedného podnikania
- Zodpovedné pôsobenie na trhu a etika – implementácia etických princípov a princípov transparentnosti do interných procesov firmy, ich monitorovanie a hodnotenie, protikorupčné opatrenia a mechanizmy, produkty a služby so sociálnou alebo environmentálnou pridanou hodnotou, férový vzťah firmy k zákazníkom, dodávateľom, konkurencii a ďalším stakeholderom, efektívna správa a riadenie spoločnosti, férové a transparentné vzťahy s akcionármi
- Vplyv na životné prostredie – konkrétne aktivity zamerané na znižovanie negatívneho a zvyšovanie pozitívneho vplyvu podnikania na životné prostredie
- Vzťah k zamestnancom – napr. rovnosť príležitostí pre zamestnancov a uchádzačov, diverzita a inklúzia na pracovisku, aktivity v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti, rozvoj a vzdelávanie, podpora zladenia práce a osobného života;
- Vplyv firmy na komunitu – aktivity spoločnosti v oblasti firemnej filantropie a podpory občianskej spoločnosti, strategická a dlhodobá podpora dôležitých tém.²⁸

---

²⁸ Nadácia Pontis. Zodpovedná veľká firma. Bratislava, 2022 s. 5. Interný dokument

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom tejto diplomovej práce je analýza faktorov motivácie a výziev súvisiacich s udržateľným podnikaním v petrochemickom priemysle Slovenskej republiky.

Okrem hlavného cieľa sme špecifikovali ciele v teoretickej a v praktickej časti záverečnej práce, ktoré umožňujú detailnejšie riešenie skúmanej problematiky.

V rámci teoretickej časti sme si stanovili nasledovné čiastkové ciele:

- Vysvetlenie vzostupu udržateľnosti ako takej v spoločnosti
- Charakteristika udržateľnosti v podnikaní
- Analýza základných princípov udržateľnosti
- Vymedzenie motivácie a prínosov udržateľného podnikania
- Vymedzenie výziev a bariér implementácie udržateľných procesov
- Charakteristika ukazovateľov merania udržateľného podnikania.

Pri písaní praktickej časti sme sa snažili naplniť nasledovné ciele:

- Analýza udržateľného podnikania OMV
- Analýza udržateľných procesov OMV
- Navrhnutie ukazovateľov merania udržateľného podnikania
- Porovnanie udržateľnosti OMV s konkurenčnými podnikmi
- Charakteristika cieľov OMV týkajúcich sa udržateľnosti
- Navrhnutie odporúčaní zlepšenia udržateľného podnikania v OMV.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Kapitola obsahuje predstavenie podniku skúmania, vo forme stručnej charakteristiky histórie, podnikateľskej činnosti, ktorej sa skúmaný podnik venuje. Definuje metodiky a metódy, ktoré sme si zvolili pri tvorbe záverečnej práce.

3.1 Charakteristika objektu skúmania

OMV je skratka pre Rakúsku ropnoplynárskú spoločnosť Oberösterreichische Mineralölverwaltung Aktiengesellschaft. História OMV sa začína pred viac ako 60 rokmi. 3. júla 1956, kedy je do obchodného registra oficiálne zapísaný názov spoločnosti „Österreichische Mineralölverwaltung Aktiengesellschaft“. Po rokovaniach o rakúskej štátnej zmluve preberá rakúsky štát ťažbu, spracovanie a predaj ropy a plynu. Z OMV sa stala zo štátnej spoločnosti globálny hráč s viac ako 24 000 zamestnancami zo 60 krajín v 30 krajinách.

OMV Slovensko, s.r.o.

OMV Slovensko je súčasťou vedúceho koncernu v strednej a východnej Európe, ktorý sa špecializuje na ťažbu a spracovanie ropy a zemného plynu.

Okrem prevádzkovania siete čerpacích staníc sa OMV zaoberá predajom rozsiahleho sortimentu mazív, olejov a iných produktov určených pre priemyselné využitie a pomocné prípravky, ako sú čistiace zmesi a nemrznúce kvapaliny. Taktiež je aktívnym hráčom v predaji asfaltov, bituménov a samozrejme motorových a prevodových olejov pre automobily a ďalšie mechanizmy.

Spoločnosť pôsobí na slovenskom trhu od roku 1991 a prevádzkuje sieť 98 čerpacích staníc, z toho 2 sú značky Avanti. S celkovým počtom 177 zamestnancov v administratíve a nepriamo viac ako 1000 na čerpacích staniciach.

3.1.1 Charakteristika vybraného sektoru hospodárstva

Odvetvie ťažby, spracovania a distribúcie ropy a zemného plynu, spadá do petrochemického sektora. Ropa a zemný plyn predstavujú odvetvie, ktoré je jedným z najdôležitejších strategických odvetví svetovej ekonomiky. Ropné spoločnosti sa vo všeobecnosti venujú činnostiam s ťažbou a spracovaním ropy a jej následné distribuovanie.

Keďže ťažba a spracovanie ropy negatívne vplýva na životné prostredie, vytvára sa všeobecný tlak zo strany verejnosti, inštitúcií a aj investičných subjektov na zvýšenie

udržateľnosti v tomto odvetví. Spoločnosti v energetickom sektore sú nútené hľadať nové riešenia a postupy, ktorými by znížili svoj negatívny environmentálny vplyv.

3.2 Pracovné postupy

Pri vypracovávaní našej diplomovej práce sme si zadefinovali postupy práce, ktorých dodržiavaním sme zabezpečili naplnenie vopred stanovených cieľov. Prvým krokom nášho postupu bolo získavanie materiálov a príslušnej literatúry potrebných pre spracovanie prvej časti našej práce. Následne sme prešli k druhému kroku, ktorým bolo štúdium danej literatúry, čím sme nadobudli poznatky o danej problematike, ktoré sme následne využili pri spracovávaní analytickej časti našej práce.

V praktickej časti sme vymedzili ciele OMV týkajúce sa udržateľnosti, aby sme následne opísali udržateľné procesy, či už v administratíve alebo pri samotnej produkčnej činnosti. Pri hodnotení zodpovedného podnikania sme použili dotazník nadácie Pontis, vďaka ktorému sa nám podarilo ohodnotiť udržateľnosť OMV a následne ho porovnať s jeho konkurenciou. Bodové hodnotenie bolo vypracovávané na základe dostupných informácií v ESG reportoch jednotlivých spoločností, v prípade OMV taktiež na základe rozhovorov s jednotlivými zamestnancami.

Počas písania celej diplomovej práce sme využívali MS Office, konkrétne MS Excel a MS Word, ktoré nám pomáhali pri grafickom spracovaní informácií prostredníctvom tabuliek a grafov.

3.3 Spôsob získavania údajov a ich zdroje

Primárnym zdrojom informácií na stanovenie teoretického základu danej problematiky bol dôkladný prieskum literatúry. V práci boli využité domáce i zahraničné zdroje. Tie boli rozšírené o internetové zdroje, odborné publikácie, vedecké články a oficiálne webové stránky. Takéto variabilné zhromažďovanie informácií nám umožnilo získať komplexný pohľad na problematiku a podporiť naše výskumné závery.

V teoretickej časti sme charakterizovali podnik a jeho činnosť podnikania, tak isto aj odvetvie v ktorom pôsobí. Údaje sme čerpali z oficiálnej webovej stránky OMV a taktiež z účtovnej závierky.

V praktickej časti sme ako hlavný zdroj údajov o udržateľnosti použili účtovné závierky a dostupné ESG reporty. Pri hodnotení zodpovedného podnikania OMV sme

vychádzali z interných rozhovorov s manažérmi jednotlivých oddelení a samostanými zamestnancami.

3.4 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov

Z možných metód skúmania sme využili najmä indukciu a dedukciu. V rámci teoretickej časti sme využili metódu selekcie vhodných odborných zdrojov, ktoré zahŕňali nami skúmanú problematiku. Metódu komparácie sme využili pri porovnaní výsledkov hodnotenia udržateľného podnikania OMV s konkurenčnými podnikmi. Následne sme využili metódu deskripcie, ktorá bola využitá pri interpretácii výsledkov práce a analýze udržateľných cieľov OMV. V poslednej kapitole sme využili metódu syntézy, kde sme vykonali sumarizáciu výsledkov práce a priniesli odporúčania a nápady pre spoločnosť do jej budúcej podnikateľskej činnosti.

3.5 Použité štatistické metódy

Súčasťou záverečnej práce sú aj štatistické metódy uplatnené na zhodnotenie výsledkov v nami uskutočnenom dotazníku. Využili sme popisnú štatistiku, kde sme sa zamerali na popisné charakteristiky. Skúmaná problematika udržateľného podnikania si vyžadovala využitie štatistickej metódy deskriptívnej štatistiky. Výsledky hodnotenia sme vyjadrili pomocou váženého priemeru, ktorého váhy sme priradili jednotlivým oblastiam hodnotenia udržateľného podnikania pre skúmané podniky. Po priradení váh sme nadobudli skóre udržateľného podnikania vybraných podnikov.

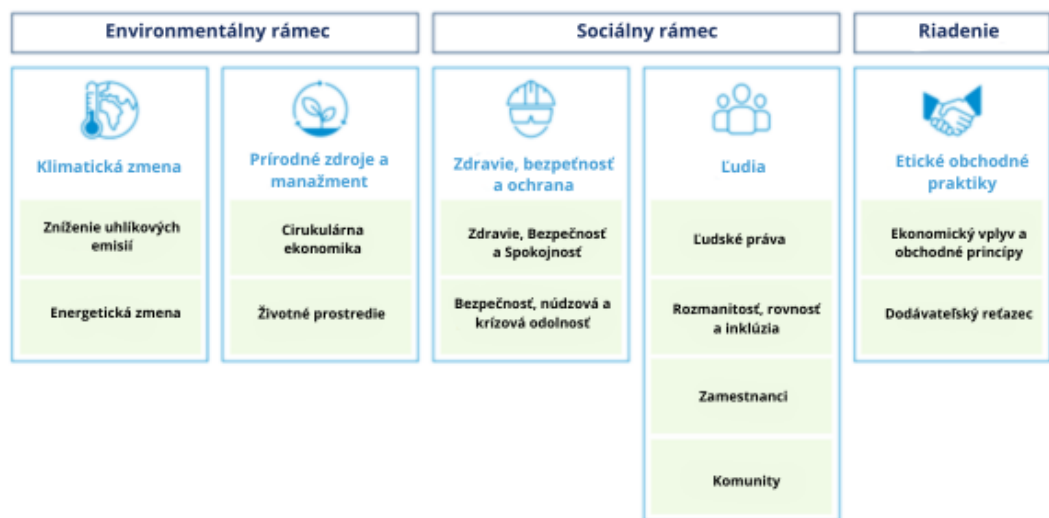
4 Výsledky práce

4.1 Analýza udržateľného podnikania OMV

OMV Slovensko s.r.o. sa snaží v petrochemickom sektore na Slovensku ísť príkladom, čo sa týka udržateľného podnikania. Spoločnosť OMV Slovensko preukázala záväzok k udržateľnosti prostredníctvom rôznych iniciatív a programov, ktoré zahŕňajú environmentálne a sociálne aspekty. Medzi najdôležitejšie ciele OMV v udržateľnosti patrí OMV Strategy 2030 a Net Zero ambition by 2050 plan.

OMV na Slovensku už dlhodobo komunikuje, že má ambíciu pretransformovať spoločnosť na ekologickú. Napriek paradoxu, že ide o ropnú spoločnosť sa snaží chrániť životné prostredie prostredníctvom rôznych opatrení, či už na čerpacích staniciach alebo v kancelárskych priestoroch.

Rámec udržateľnosti OMV je postavený na troch pilieroch Environmental, Social a Governance (ESG).

Obrázok 6 Tri piliere udržateľnosti OMV

Zdroj: Rámec udržateľnosti OMV. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: omv.com/services/downloads/00/omv.com/1522251630732/omv-sustainability-report-2023.pdf

- Environmentálny rámec
  - OMV neustále zlepšuje uhlíkovú účinnosť svojich operácií, produktové portfólio je nastavené na podporu a urýchľovanie energetickej transformácie s cieľom stať sa spoločnosťou s nulovými emisiami do roku 2050.

- OMV je plne odhodlaná konať v oblasti zodpovedného riadenia prírodných zdrojov a bude proaktívne urýchľovať prechod z lineárnej na cirkulárnu ekonomiku.
- Cieľom OMV je minimalizovať vplyvy na životné prostredie predchádzaním znečisteniu vody a pôdy, znižovaním emisií, efektívne využívať prírodné zdroje a vyhýbať sa narušeniu biodiverzity
- Sociálny rámec
  - Zdravie, bezpečnosť a ochrana majú najvyššiu prioritu vo všetkých činnostiach a spoločnosť OMV sa plne zaviazala k aktívnemu riadeniu rizík s cieľom realizovať svoju víziu HSSE
  - OMV sa zaviazala vybudovať a udržať si talentovaný tím expertov pre medzinárodný a integrovaný rast.
  - OMV sa zaväzuje zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie a rovnaké príležitosti pre všetkých zamestnancov. Má nulovú toleranciu voči diskriminácii a sexuálnemu a nesexuálnemu obťažovaniu.
  - OMV sa ako signatár Globálneho paktu Organizácie Spojených národov plne zaviazala dodržiavať hlavné zásady OSN o podnikaní a ľudských právach. Ich cieľom je prispieť k agende OSN, do roku 2030, trvalo udržateľný rozvoj prostredníctvom sociálnych investícií stratégie, ktorá rieši miestne potreby.
- Sociálny rámec
  - OMV sa snaží dodržiavať vysoké etické štandardy na všetkých miestach pôsobenia s cieľom získať dôveru zainteresovaných strán pomocou implementácie vysokého štandardu riadenia spoločnosti a transparentnosti.
  - OMV sa zaviazala implementovať udržateľné obstarávanie, čo znamená starať sa o environmentálne, sociálne a ekonomické dopady tovarov a služieb, ktoré má spoločnosť v úmysle obstaráť.

OMV v súčasnosti kompletne mení celý svoj reťazec z lineárneho na cirkulárny a tým mení celkové vnímanie ropných spoločností na Slovensku. Okrem chemickej recyklácie sa sústreďuje napríklad na výrobu udržateľných palív. O ekologickej transformácii hovorí aj fakt, že OMV už niekoľko rokov spolupracuje s lesoochranárskym zoskupením VLK, v spolupráci s ktorým podporuje snahu o záchranu pôvodných slovenských lesov a o rozšírenie bezzásahových území.

4.2 Udržateľné procesy OMV

V predchádzajúcej podkapitole sme spomenuli dva najdôležitejšie ciele OMV na najbližšie obdobie, v rámci ochrany životného prostredia a transformácie na udržateľnú spoločnosť OMV Strategy 2030 a Net Zero ambition by 2050 plan. Pri analýze udržateľných procesov OMV budeme rozlišovať či ide o stratégiu OMV materskej spoločnosti alebo OMV ako slovenskej entity.

4.2.1 OMV Strategy 2030

OMV stratégia do roku 2030 je podložená rámcom udržateľnosti, pričom všetky obchodné rozhodnutia sú založené na ambícii stať sa podnikom s nulovou produkciou emisií. V rámci tohto rámca udržateľnosti si OMV stanovilo päť strategických oblastí zamerania. Pre každú z týchto oblastí OMV sformulovalo konkrétne záväzky, ciele a opatrenia, ktoré majú dosiahnuť do roku 2030, čo by znamenalo príspevok OMV k Agende OSN 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj:

- Zmena klímy
  - Postupne vyradiť rutinné spaľovanie a odvzdušňovanie
  - Vykonávať programy energetickej účinnosti
  - Spustenie programov pre únik metánu a opravy
  - Nakupovanie 100 % obnoviteľnej energie v obchodnom segmente C&M
  - Zníženie výroby a predaja fosílnych palív (zníženie úrovne produkcie ropy a plynu na približne 350 kboe/d a zníženie výkonu destilácie ropy o 2,6 milióna ton do roku 2030)
  - Zvýšenie výroby obnoviteľných palív pre mobilitu a udržateľných chemických surovín na približne 1,5 milióna ton a do roku 2030 vyrobiť a uviesť na trh najmenej 700 000 ton udržateľných leteckých palív

- Do roku 2030 vytvoriť v OMV skladovaciu kapacitu CCS približne 5 mil. t/rok čistého CO₂
- Do roku 2030 vybudovať približne 10 TWh výroby obnoviteľnej energie, vrátane geotermálnej, fotovoltaickej a veternej
- Pokračovať v prijímaní zelených plynov, ako je bioplyn a H₂, predovšetkým z obchodovania, v portfóliu predaja plynu
- Manažment prírodných zdrojov
  - Vybudovať kapacity na obstarávanie udržateľných surovín (plastový odpad a biologické suroviny) pre polyolefíny
  - Urýchliť rozvoj a rozšíriť pokročilú mechanickú recykláciu a chemickú recykláciu
  - Vyvinúť a implementovať udržateľné produktové portfólio pre bioolefíny
  - Vytvorenie dizajnu pre recyklovateľnosť a opätovné použitie polyolefínov
  - Optimalizovanie hospodárenia s vodou v prevádzkach
  - Vypracovanie environmentálnych cieľov
- Zdravie, bezpečnosť a ochrana
  - Program vedenia bezpečnosti a program kultúry bezpečnosti
  - Neustále zlepšovať riadenie bezpečnosti procesov
  - Poučenie sa z incidentov
- Ľudské zdroje
  - Zriadiť globálnu radu/radu pre rozmanitosť, spravodlivosť a začlenenie (DEI).
  - Vykonávanie pravidelných globálnych prieskumov zamestnancov a kultúry
  - Pravidelne podávať správy o rodovej rovnosti v odmeňovaní
  - Pravidelne podávajúť správy o vekovej distribúcii, na identifikovanie medzier a podpora medzigeneračnej spolupráce

- Zaviesť politiku nediskriminácie
- Zlepšiť podporu pre pracujúcich rodičov
- Zlepšiť podporu pre zamestnancov so špeciálnymi potrebami
- Poskytnutie zamestnancom možnosť samostatne sledovať svoje hodiny vzdelávania
- Zavedenie nových školení a hodnotení vedenia na posilnenie inkluzívneho a rastového myslenia
- Zaviesť povinné elektronické vzdelávanie o ľudských právach
- Integrácia zmeny klímy a spravodlivý prechod do systému riadenia ľudských práv
- Pokračovať v stratégii sociálnych investícií, ktorá sa zaoberá cieľmi trvalo udržateľného rozvoja OSN a odráža pokračujúci nárast sociálnych výdavkov
- Etické obchodné praktiky
  - Kontrola všetkých dodávateľov podľa povinných kritérií ESG
  - Podporovať digitálnu dostupnosť služieb a informácií o dodržiavaní predpisov, najmä rozšírením funkcií aplikácie OMV Compliance

V súlade s korporátnou stratégiou OMV Strategy 2030 sa OMV zaväzuje stať sa poprednou integrovanou udržateľnou spoločnosťou v oblasti palív, chemikálií a materiálov so silným zameraním na riešenia obehového hospodárstva.

Túto stratégiu OMV plánuje naplniť pomocou zmien týkajúcich sa hlavne čerpacích staníc. OMV využíva najmodernejšie technologické znalosti aj ich patentované technológie v oblasti chemickej recyklácie, ako i štandardnej a pokročilej mechanickej recyklácie, tieto technológie pomáhajú minimalizovať znečistenie i odpad, znova využívať materiály, prejsť na nízkouhlíkovú energiu. OMV postupne mení i celkové zameranie spoločnosti, utlmuje orientáciu na fosílnu palivá a zameriava sa na udržateľné produkty. Cieľom je znižovať energetickú náročnosť pomocou nasledujúcich opatrení:

- Slnecná energia – OMV v súčasnosti inštaluje na všetky čerpacie stanice fotovoltické panely. Pomocou čistej slnecnej energie OMV dokáže pokryť až 20% ročnej spotreby energie na čerpacích stanicach. Ušetrenie 20% ročnej

spotreby čerpacej stanice sa rovná spotrebe desiatich priemerných slovenských domácností. OMV do konca roka 2024 plánuje pokryť väčšinu svojich čerpacích staníc fotovoltickými panelmi.

- Prírodné kúrenie – OMV postupne investuje do tepelných čerpadiel, tie by mali nahradiť elektrické kotly, ktoré sú v súčasnosti na väčšine čerpacích staníc. Tepelné čerpadlá využívajú dostupné teplo zo vzduchu, zeme alebo vody. Ide o riešenie, ktoré je nielen energeticky efektívne, ale i ohľaduplnejšie voči životnému prostrediu ako bežné spôsoby vykurovania. OMV týmto spôsobom vykurovania dokáže znížiť spotrebovanú energiu na vykurovanie až na jednu tretinu.
- Šetrné svietenie – LED svietidlá využívajú v porovnaní s bežnými svetelnými zdrojmi až o 90 % menej energie a vydržia svietiť až 25-krát dlhšie. Všetko osvetlenie v interiéroch i exteriéroch čerpacích staníc OMV sa postupne nahrádza úspornými LED svietidlami.
- Investície do nových spotrebičov – Na čerpacích staniciach postupne OMV nahrádza všetky staršie elektrické zariadenia novými, ktoré sú energeticky efektívnejšie a šetrnejšie k prírode.
- Modernizované autoumyvárky – TOP Wash umývacie linky sú nastavené tak, aby v čo najväčšej miere znižovali dopad na životné prostredie. Najmodernejšie kanalizačné a separačné zariadenia zaručujú, že zvyškové látky po ošetrovaní vozidiel budú ekologicky zlikvidované. Nečistoty z cesty alebo zvyšky asfaltu sa odstraňujú v zmysle platných predpisov. Vďaka recyklácii OMV spotrebuje na umývárkach až o 90 % menej čerstvej vody, na jedno umytie je to len približne 20 litrov. OMV používa šetrné a nezávadné čistiace prostriedky. Umývacie programy boli nastavené tak, aby pri zachovaní výnimočných výsledkov optimalizovali a redukovali spotrebu elektrickej energie.
- Súbor opatrení pre čerpace stanice – OMV vypracovali súbor desiatok opatrení pre všetky čerpace stanice, ktoré im pomôžu šetriť energie a znižovať záťaž na životné prostredie, od správnej regulácie vykurovania a klimatizácie, cez využívanie prírodného tepla zo slnka, starostlivosť

o spotrebiče, šetrenie pri osvetlení, úpravu vetrania až po pravidelné kontroly tesnení.

- Zbieranie kuchynského oleja – OMV prišlo s novou službou zberu použitého kuchynského oleja. Kuchynský olej po vyliatí do výlevky dokáže znečistiť až hektolitre vody a výrazne prispieva k upchávaniu kanalizácie. Naopak, zozbieraný a odovzdaný olej dokážu špecializované spoločnosti takmer bezo zvyšku premeniť na druhotnú surovinu a následne napríklad na biopalivovú zložku motorovej nafty. OMV rozšírilo sme zber použitého kuchynského oleja na všetky naše čerpacie stanice na Slovensku. OMV odmení svojich zákazníkov za odovzdanie 1,5 litra použitého kuchynského oleja kávou zdarma.

4.2.2 *Net Zero ambition by 2050 plan*

Jadrom tejto stratégie je pretransformovanie spoločnosti z lineárnej na cirkulárnu. Výsledkom rozsiahlych investícií by malo byť zníženie produkcie fosílnych palív a produkovanie nulových emisií do roku 2050. OMV plánuje pretransformovať svoje rafinérie vo Schwechate a v Burghausene na využívanie udržateľných surovín na výrobu chemikálií. Tým sa zníži produkcia ropných produktov a zároveň sa zvýši výtťažok chemických surovín o približne 24%. Výroba trvalo udržateľných palív a surovín sa do roku 2030 zvýši na 1,5 milióna ton, zatiaľ čo spracovanie ropy sa zníži o 2,6 milióna ton.

Jedným z projektov transformácie je takzvaný Co-Processing, využíva nové technológie na zvýšenie kvality a stability palív s biogénnymi zložkami. Co-Processing zahŕňa zavedenie biogénnej suroviny počas procesu rafinácie paliva namiesto konvenčného spôsobu primiešavania biogénnych zložiek do paliva po výrobe. Tento koncept umožňuje existujúcim rafinériám OMV vyrábať dopravné palivá z rôznych druhov biogénnych surovín, ako je domáci repkový olej, slnečnicový olej, použitý kuchynský olej alebo olej z rias. Vysoký stupeň integrácie v rámci rafinérií OMV znižuje emisie skleníkových plynov zo spoločného spracovania až o 85 % v porovnaní s normou EÚ pre podobných procesoch na výrobu biopalív.

Ďalšou iniciatívou OMV je ReOil, patentovaná technológia chemickej recyklácie spoločnosti OMV, ktorá premieňa plastový odpad na konci životnosti na

pyrolýzny olej, čo predstavuje cenný zdroj, ktorý nahrádza fosílny zdroje a umožňuje obehové hospodárstvo založené na udržateľnosti. Táto inovatívna technológia chemickej recyklácie, ktorá dopĺňa mechanickú recykláciu, spracováva plasty po dobe životnosti, ktoré by sa inak uložili na skládku alebo do spaľovania odpadu. Výsledný pyrolýzny olej sa potom primárne používa na výrobu vysokovýkonných a udržateľných plastov. OMV bola jednou z prvých spoločností, ktoré pred viac ako desiatimi rokmi vyvinula technológiu chemickej recyklácie použitých plastov.

Letecký priemysel zohráva významnú úlohu v produkcii emisií skleníkových plynov a plnení klimatických cieľov. Predstavuje približne 2,8 % celkových globálnych emisií CO₂ na celom svete. a musí znížiť svoju stopu, aby dosiahol svoj cieľ stať sa CO₂ neutrálnym do roku 2050. OMV sa snaží prispieť k CO₂ neutralite do roku 2050 pomocou sustainable aviation fuel (udržateľné letecké palivo) alebo SAF, čo je zastrešujúci termín pre letecké palivo vyrábané bez použitia fosílnych palív. V rafinérii OMV vo Schwechate sa vyrába z použitého kuchynského oleja. Udržateľné letecké palivo je svojím chemickým zložením veľmi podobné konvenčnému leteckému palivu, ale namiesto toho sa vyrába z trvalo udržateľných surovín. Prvé množstvá udržateľného leteckého paliva v rafinérii OMV Schwechat sa vyrábajú začlenením regionálneho použitého kuchynského oleja do procesu výroby paliva. Vďaka tomu je celý výrobný reťazec maximálne ekologický. V porovnaní s konvenčným palivom udržateľný produkt OMV významne prispieva k zníženiu emisií CO₂ o viac ako 80 % počas celého životného cyklu.

OMV si uvedomuje aj riziko spojené s prechodom na udržateľné zdroje, s ohľadom na fakt, že konkurenčné spoločnosti majú možnosť pokračovať v bežnom podnikaní, zatiaľ čo OMV sa chce zamerať na výrobu a marketing udržateľných palív. OMV v súčasnosti prechádza transformáciou, kde zákazníkom neponúka iba predaj paliva ale sústredí sa na celkovú starostlivosť o zákazníka a poskytovanie komplexných služieb na cestách.

4.2.3 Udržateľnosť administratívnych priestorov

OMV na Slovensku sídli v administratívnej budove Digital Park II., ktorá získala najvyšší ekologický certifikát LEED (Leadership in Energy and Environment Design) Platinum. Ten hodnotí kvalitu prostredia v budove, spotrebu energií a správanie nájomcov, čím predstavuje známku kvality pre jej majiteľov a užívateľov v rámci hodnotenia tzv.

Zelenej stavby. Súčasťou bolo aj vypracovanie detailných plánov starostlivosti o budovu, zeleň či externé vonkajšie plochy s dôrazom na použitie ekologických prípravkov a prístrojov.

Príkladom ekologického prístupu pri správe budovy je napr. zníženie spotreby pitnej vody o 38% v porovnaní so štandardnými budovami. Takisto sa v parkovacích priestoroch budovy nachádzajú elektronabíjačky pre elektromobily. Na obrázku č. 6 môžeme vidieť vonkajšie záhrady, ktoré sa nachádzajú na streche a aj v okolí Digital Parku, ktoré zlepšujú kvalitu vzduchu a prispievajú k zlepšeniu pracovného prostredia.

Obrázok 7 Kancelárske záhrady

Zdroj: Galéria Digital park. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://digitalpark.sk/galeria/>

V rámci kancelárskych priestorov je zavedený systém na triedenie odpadu a recyklácie, týmto systémom sa znižuje množstvo odpadu, ktoré sa dostane na skládku.

Obrázok 8 Systém na triedenie odpadu

Zdroj: Vlastné spracovanie

OMV implementovalo v kancelárskych priestoroch úsporné technológie na používanie vody a pitný režim, tieto prístroje nahradili používanie balených vôd a teda prispeli k ušetreniu približne 500 plastových fliaš týždenne.

Obrázok 9 Alternatíva k plastovým fľašiam

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalším krokom k udržateľnosti efektívnosti je zavádzanie digitalizácie dokumentov v rámci oddelení. Tento proces nielenže šetrí prírodné zdroje, ale aj výrazne znižuje finančné náklady spojené s tradičným spracovaním a uchovávaním papierových dokumentov. Jedná sa napríklad o faktúry, ktoré OMV vystavuje a aj prijíma výlučne v digitálnej podobe. V neposlednom rade, prechod na digitálne dokumenty prináša aj úspory nákladov spojených s tlačou, skladovaním a archiváciou papierových dokumentov. Elektronické úložiská sú nákladovo lacnejšie a efektívnejšie ako klasické papierové archívy.

4.2.4 Elektromobilita

Elektromobilita je v súčasnosti jedným z najvýznamnejších trendov v boji proti klimatickej kríze a snahe o zníženie emisií skleníkových plynov. S rastúcim dopytom po udržateľných alternatívach k tradičným spaľovacím vozidlám sa elektromobilita stáva dôležitým pilierom prechodu na nízkouhlíkovú ekonomiku a ochranu životného prostredia. Tento posun smeruje k značnému zlepšeniu kvality ovzdušia v mestských oblastiach a redukcii hluku, čo prispieva k vytvoreniu lepšieho a zdravšieho prostredia pre obyvateľov a spoločnosť ako celok.

OMV predstavila novú stratégiu elektromobility pre strednú a východnú Európu. Pod značkou eMotion vybuduje na svojich čerpacích staniciach sieť ultrarýchlych nabíjačiek. Cieľom OMV je vybudovať širokú sieť nabíjajúcich staníc. Plán zahŕňa vybudovanie 2000 nabíjajúcich staníc v Rakúsku, Rumunsku, Slovensku a Maďarsku do roku 2030. Na Slovensku by do roku 2025 malo pribudnúť 60 ultrarýchlych nabíjačiek. V prvej fáze, už do konca roka 2024, by mala vzniknúť sieť nabíjajúcich bodov, ktoré umožnia nabitie elektromobilov a prepravu z jedného konca Slovenska na druhý. Súčasťou podpory elektromobility bude aj mobilná aplikácia OMV eMotion. Vodičom elektrických vozidiel pomôže nájsť najbližšie nabíjacie miesta a spravovať jednotlivé nabíjania.

4.3 Udržateľné ciele

OMV si stanovila veľmi optimistické ciele či už z krátkodobého alebo dlhodobého hľadiska. Z krátkodobého hľadiska ide o OMV Strategy 2030 a z dlhodobého hľadiska Net Zero ambition by 2050 plan. Pri oboch stratégiách si predstavíme konkrétne ciele a porovnáme ich so súčasnými hodnotami.

4.3.1 Ciele OMV Strategy 2030

V predchádzajúcej podkapitole sme analyzovali transformáciu a udržateľné procesy, ktorými sa OMV bude snažiť naplniť záväzky, ktoré si stanovila v OMV Strategy 2030. V tejto podkapitole si predstavíme a porovnáme konkrétne ciele, ktoré OMV rozdelila do piatich oblastí.

V oblasti klimatickej zmeny si OMV stanovilo nasledovné ciele:

Zníženie uhlíkovej náročnosti výrobných operácií v porovnaní s hodnotami v roku 2010. V roku 2025 by malo prísť k zníženiu uhlíkovej náročnosti. Oproti roku 2021 v hodnote 30%.

Tabuľka 2 Uhlíková náročnosť operácií

Zníženie uhlíkovej náročnosti operácií	Zníženie uhlíkovej náročnosti operácií
Hodnota 2022	Cieľ 2025
-17%	-30%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Dodávky energií sú signifikantnou položkou v celkovej uhlíkovej stope OMV. Ako môžeme vidieť v tabuľke č. 4 OMV plánuje do roku 2040 znížiť uhlíkovú náročnosť dodávok energie v porovnaní s rokom 2019 o 50%.

Tabuľka 3 Uhlíková náročnosť dodávok energie

Uhlíková náročnosť dodávok energie	Uhlíková náročnosť dodávok energie	Uhlíková náročnosť dodávok energie
Hodnota 2022	Cieľ 2030	Cieľ 2040
-3,3%	-20%	-50%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

V prípade uhlíkovej náročnosti produktového portfólia ciele nie sú až také optimistické ako pri predchádzajúcich dvoch položkách. Dôvodom je náročnosť procesu. Cieľ na rok 2025 je znížiť uhlíkovú náročnosť produktového portfólia v porovnaní s rokom 2010 o 6%.

Tabuľka 4 Uhlíková náročnosť produktového portfólia

Uhlíková náročnosť produktového portfólia	Uhlíková náročnosť produktového portfólia
Hodnota 2022	Cieľ 2025
-3%	-6%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Ako môžeme vidieť v tabuľke č. 6 hodnota intenzity metánu bola v roku 2022 na úrovni 0,4%. OMV plánuje na roky 2025 a 2030 znížiť túto hodnotu o 0,2% resp. 0,1%.

Tabuľka 5 Intenzita metánu

Intenzita metánu	Intenzita metánu	Intenzita metánu
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
0,4%	-0,2%	-0,1%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Na základe tabuľky č. 7 môžeme skonštatovať, že OMV v roku 2030 plánuje že hodnota spáleného a vypusteného plynu do ovzdušia bude 0 m3.

Tabuľka 6 Spaľovanie a odvzdušňovanie

Spaľovanie a odvzdušňovanie	Spaľovanie a odvzdušňovanie
Hodnota 2022	Cieľ 2030
240 000 000 m3	0 m3

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Ciele v oblasti manažmentu prírodných zdrojov:

V tabuľke č. 8 môžeme sledovať výrazný nárast využitia cirkulárnych materiálov v rokoch 2025 a 2030. Jedná sa hlavne o udržateľné (recyklované a biologické) polyolefíny a iné chemikálie.

Tabuľka 7 Cirkulárne materiály

Cirkulárne materiály	Cirkulárne materiály	Cirkulárne materiály
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
148 kta	600 kta	2000 kta

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

OMV do roku 2030 plánuje znížiť využitie fosílnych palív pomocou zníženia úrovne produkcie ropy a zemného plynu. Z úrovne spracovaných 392 000 barelov ropy denne v roku 2022 sa do roku 2030 plánuje dostať na hodnotu 350 000 spracovných barelov ropy denne.

Tabuľka 8 Fosílna zdroje

Fosílna zdroje	Fosílna zdroje
Hodnota 2022	Cieľ 2030
392 kboe/d	350 kboe/d

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Pri položke odpadu si OMV nestanovilo konkrétny cieľ, avšak má ambíciu, opätovne využiť a recyklovať odpad z prevádzok v maximálnom možnom množstve.

Tabuľka 9 Odpad

Odpad	Odpad	Odpad
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
63%	Maximálne možné množstvo	Maximálne možné množstvo

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Rovnako ako pri recyklácii odpadu si OMV nestanovilo konkrétnu cieľovú hodnotu, avšak plánuje odobrať a spotrebovať čo najnižšie možné množstvo vody.

Tabuľka 10 Odber vody

Odber vody	Odber vody	Odber vody
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
279 983 000 000 l	Minimálne možné množstvo	Minimálne možné množstvo

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Ciele v oblasti zdravia, bezpečnosti a ochrany:

OMV sa pokúsi znížiť hodnotu celkovej zaznamenatej miery úrazovosti na jeden milión odpracovaných hodín, ktorá v roku 2022 predstavovala hodnotu 1,23 na hodnotu menšiu ako 1 v roku 2030.

Tabuľka 11 Miera úrazovosti

Miera úrazovosti	Miera úrazovosti	Miera úrazovosti
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
1,23	1	<1

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

V oblasti bezpečnosti procesov sa OMV plánuje udržať na hodnote 0,21, ktorá taktiež predstavuje vedúcu pozíciu v tejto oblasti v rámci konkurenčných spoločností.

Miera úrazovosti	Miera úrazovosti	Miera úrazovosti
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
0,21	Udržanie vedúcej pozície	Udržanie vedúcej pozície

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Ciele v oblasti ľudských zdrojov:

V oblasti sociálneho aspektu ESG je výraznou témou rodová rovnosť, OMV plánuje zvýšiť zastúpenie žien v manažmente v rokoch 2025 a 2030.

Tabuľka 12 Ženy v manažmente

Ženy v manažmente	Ženy v manažmente	Ženy v manažmente
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
21,6%	25%	30%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

OMV ako spoločnosť, ktorá má zastúpenie po celom svete, má možnosti predávania know-how a skúseností medzi svojimi pobočkami po celom svete. Na roky 2025 až 2030 chce nastoliť trend získavania zahraničných skúseností pre svojich zamestnancov a tým ešte zvýšiť podiel vedúcich pracovníkov s medzinárodnými skúsenosťami.

Tabuľka 13 Medzinárodné skúsenosti zamestnancov

Medzinárodné skúsenosti zamestnancov	Medzinárodné skúsenosti zamestnancov	Medzinárodné skúsenosti zamestnancov
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
67.4%	75%	75%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

V tabuľke č. 15 môžeme vidieť ďalší cieľ týkajúci sa vzdelávania zamestnancov. OMV do roku 2030 plánuje zvýšiť počet hodín tréningov za rok na zamestnanca.

Tabuľka 14 Tréning zamestnancov

Tréning zamestnancov	Tréning zamestnancov
Hodnota 2022	Cieľ 2030
23	30

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

V sociálnej oblasti chce OMV naďalej podporovať rozvoj v regiónoch a investovať najmenej 1% zo zisku do sociálnych programov a rozvoja.

Tabuľka 15 Investície do spoločnosti

Investície do spoločnosti	Investície do spoločnosti
Hodnota 2022	Cieľ 2030
2,40%	1%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Ciele v oblasti etických obchodných praktík:

V oblasti obchodných praktík má OMV víziu stať sa aktívnym členom TfS (Together for Sustainability) a postupom času uskutočňovať hodnotenia udržateľnosti pre všetkých dodávateľov. V tabuľke č. 17 môžeme pozorovať vysoký percentuálny nárast počtu hodnotených dodávateľov od roku 2022 po rok 2025. Súčasťou tohoto cieľu je aj kontrola až 80% všetkých výdavkov.

Tabuľka 16 Hodnotenie dodávateľov

Hodnotenie dodávateľov	Hodnotenie dodávateľov	Hodnotenie dodávateľov
Hodnota 2022	Cieľ 2025	Cieľ 2030
35%	>80%	90%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Analýza uhlíkovej stopy dodávateľov a stanovenie udržateľnosti ako jedno z kritérií pre výber dodávateľov je významným krokom pre OMV. V roku 2025 OMV plánuje analyzovať udržateľnú činnosť až 80% svojich dodávateľov.

Tabuľka 17 Uhlíková stopa dodávateľov

Uhlíková stopa dodávateľov	Uhlíková stopa dodávateľov
Hodnota 2022	Cieľ 2025
231	80%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

4.3.2 Ciele Net Zero ambition by 2050 plan

Cieľom OMV je stať sa prvou voľbou z hľadiska energie, mobility a pohodlia pre zákazníkov, ktorým záleží na životnom prostredí. Plán pretransformovať spoločnosť z ropno-plynárensko-chemickej na lídra v oblasti inovatívnych udržateľných palív, chemikálií a materiálov s ambíciou stať sa do roku 2050 spoločnosťou s nulovými čistými emisiami. Túto víziu chce OMV naplniť pomocou investícií v hodnote 13 miliárd eur do roku 2030, čo predstavuje viac ako 40% celkových kapitálových nákladov v rámci už spomínaných projektoch v predchádzajúcich kapitolách.

4.4 Hodnotenie udržateľného podnikania

Pri hodnotení udržateľného podnikania OMV budeme využívať bodový systém nadácie Pontis, ktorý sme si priblížili v teoretickej časti. Hodnotiť budeme nasledovné oblasti pričom každá z piatich oblastí má v bodovaní rovnakú váhu, teda 20%:

- Manažment zodpovedného podnikania
  - Stratégia zodpovedného podnikania
  - Ciele udržateľného rozvoja
  - Komunikácia so svojimi partnermi – stakeholdermi
  - Hodnotenia výkonnosti manažmentu
- Zodpovednosť na trhu a etika
  - Protikorupčné opatrenia a posilňovanie etiky a transparentnosti
  - Oznamovanie o nekalých praktikách v rámci firmy
  - Starostlivosť o zákazníkov
  - Uplatňovanie zodpovedného prístupu voči dodávateľom
  - Zodpovedné a inovatívne produkty alebo služby
- Zamestnanci
  - Spokojnosti zamestnancov
  - Ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci
  - Vzdelávanie a rozvoj
  - Podpora diverzity a inklúzie

- Rovnováha pracovného a súkromného života
- Životné prostredie
  - Stratégia firmy v oblasti ochrany životného prostredia
  - Šetrenie energií a zdrojov
  - Minimalizácia, separácia a recyklácia odpadov
  - Adaptácia produktov/služieb na klimatickú zmenu, udržateľný dizajn
  - Podpora ekologickej dopravy
  - Environmentálne vzdelávanie zamestnancov
- Komunita
  - Príspevky do spoločnosti v okolí
  - Transparentnosť prerozdelenia asignácie dane z príjmu PO

Toto bodové hodnotenie sa taktiež aplikuje na konkurenčné spoločnosti OMV. Zvolené boli spoločnosti Slovnaft , a.s. a Shell Slovakia, s.r.o., keďže tieto subjekty, spolu s OMV, predstavujú trojicu najvýznamnejších hráčov na slovenskom trhu v danom sektore.

Pri hodnotení OMV budeme vychádzať z interných rozhovorov s jednotlivými manažermi OMV a HR. Na základe rozhovorou a nadobudnutých poznatkov subjektívne priradíme jednotlivým kategóriam bodové hodnotenia. Pri hodnotení udržateľného podnikania konkurenčných spoločností budeme vychádzať z informácií z dostupných zdrojov ako sú účtovná závierka, ESG report alebo dostupné články na internete.

4.4.1 Hodnotenie OMV

Tabuľka 18 Hodnotenie OMV

Kategória	Maximálny počet bodov	Udelený počet bodov	% vyjadrenie
Manažment zodpovedného podnikania	8500	6750	79%
Stratégia zodpovedného podnikania	3000	2800	93%
Ciele udržateľného rozvoja	1000	950	95%
Komunikácia so svojimi partnermi – stakeholdermi	3000	2500	83%
Hodnotenia výkonnosti manažmentu	1500	500	33%
Zodpovednosť na trhu a etika	9500	8100	85%
Protikorupčné opatrenia a posilňovanie etiky a transparentnosti	2000	1800	90%
Oznamovanie o nekalých praktikách v rámci firmy	1500	1000	67%
Starostlivosť o zákazníkov	2000	1750	88%
Uplatňovanie zodpovedného prístupu voči dodávateľom	2000	1800	90%
Zodpovedné a inovatívne produkty alebo služby	2000	1750	88%
Zamestnanci	5000	4300	86%
Spokojnosti zamestnancov	1000	900	90%
Ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci	1000	850	85%
Vzdelávanie a rozvoj	1000	750	75%
Podpora diverzity a inklúzie	1000	950	95%
Rovnováha pracovného a súkromného života	1000	850	85%
Životné prostredie	8000	6800	85%
Stratégia firmy v oblasti ochrany životného prostredia	3000	2800	93%
Šetrenie energií a zdrojov	1000	850	85%
Minimalizácia, separácia a recyklácia odpadov	1000	850	85%
Adaptácia produktov/služieb na klimatickú zmenu, udržateľný dizajn	1000	900	90%
Podpora ekologickej dopravy	1000	700	70%
Environmentálne vzdelávanie zamestnancov	1000	700	70%
Komunita	4800	3300	69%
Príspevky do spoločnosti v okolí	4000	2500	63%
Transparentnosť prerozdelenia asignácie dane z príjmu PO	800	800	100%

Zdroj: Vlastné spracovanie

V tabuľke 19 môžeme vidieť, že spoločnosti OMV sa najviac darilo v oblastiach zodpovednosť na trhu a etika, zamestnanci a životné prostredie. Z 35800 možných bodov OMV získala 29250, čo po priradení váh jednotlivým oblastiam predstavuje výsledok v percentuálnom vyjadrení 80,9%.

4.4.2 Hodnotenie Slovnaft

Tabuľka 19 Hodnotenie Slovnaft

Kategória	Maximálny počet bodov	Udelený počet bodov	% vyjadrenie
Manažment zodpovedného podnikania	8500	6150	72%
Stratégia zodpovedného podnikania	3000	2400	80%
Ciele udržateľného rozvoja	1000	750	75%
Komunikácia so svojimi partnermi – stakeholdermi	3000	2500	83%
Hodnotenia výkonnosti manažmentu	1500	500	33%
Zodpovednosť na trhu a etika	9500	6950	73%
Protikorupčné opatrenia a posilňovanie etiky a transparentnosti	2000	1100	55%
Oznamovanie o nekalých praktikách v rámci firmy	1500	750	50%
Starostlivosť o zákazníkov	2000	1800	90%
Uplatňovanie zodpovedného prístupu voči dodávateľom	2000	1800	90%
Zodpovedné a inovatívne produkty alebo služby	2000	1500	75%
Zamestnanci	5000	4050	81%
Spokojnosti zamestnancov	1000	900	90%
Ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci	1000	850	85%
Vzdelávanie a rozvoj	1000	800	80%
Podpora diverzity a inklúzie	1000	700	70%
Rovnováha pracovného a súkromného života	1000	800	80%
Životné prostredie	8000	5700	71%
Stratégia firmy v oblasti ochrany životného prostredia	3000	2000	67%
Šetrenie energií a zdrojov	1000	850	85%
Minimalizácia, separácia a recyklácia odpadov	1000	800	80%
Adaptácia produktov/služieb na klimatickú zmenu, udržateľný dizajn	1000	700	70%
Podpora ekologickej dopravy	1000	700	70%
Environmentálne vzdelávanie zamestnancov	1000	650	65%
Komunita	4800	4600	96%
Príspevky do spoločnosti v okolí	4000	3800	95%
Transparentnosť prerozdelenia asignácie dane z príjmu PO	800	800	100%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z výsledkov hodnotenia vyplynulo, že spoločnosť Slovnaft zaostáva v oblastiach manažmentu zodpovedného podnikania a životného prostredia, v oboch ukazovateľoch sa pohybuje na úrovni 70%. Naopak v oblasti komunita Slovnaft dosiahol najvyššie

hodnotenie spomedzi všetkých hodnotených spoločností. V súčte bodov Slovnaft dosiahol hodnotu 27450, čo je po priradení váh v percentuálnom vyjadrení 78,7%.

4.4.3 Hodnotenie Shell

Tabuľka 20 Hodnotenie Shell

Kategória	Maximálny počet bodov	Udelený počet bodov	% vyjadrenie
Manažment zodpovedného podnikania	8500	5650	66%
Stratégia zodpovedného podnikania	3000	2000	67%
Ciele udržateľného rozvoja	1000	650	65%
Komunikácia so svojimi partnermi – stakeholdermi	3000	2500	83%
Hodnotenia výkonnosti manažmentu	1500	500	33%
Zodpovednosť na trhu a etika	9500	7200	76%
Protikorupčné opatrenia a posilňovanie etiky a transparentnosti	2000	1500	75%
Oznamovanie o nekalých praktikách v rámci firmy	1500	750	50%
Starostlivosť o zákazníkov	2000	1600	80%
Uplatňovanie zodpovedného prístupu voči dodávateľom	2000	1800	90%
Zodpovedné a inovatívne produkty alebo služby	2000	1550	78%
Zamestnanci	5000	4200	84%
Spokojnosti zamestnancov	1000	900	90%
Ochrana zdravia a bezpečnosti pri práci	1000	850	85%
Vzdelávanie a rozvoj	1000	800	80%
Podpora diverzity a inklúzie	1000	800	80%
Rovnováha pracovného a súkromného života	1000	850	85%
Životné prostredie	8000	5800	73%
Stratégia firmy v oblasti ochrany životného prostredia	3000	2200	73%
Šetrenie energií a zdrojov	1000	750	75%
Minimalizácia, separácia a recyklácia odpadov	1000	750	75%
Adaptácia produktov/služieb na klimatickú zmenu, udržateľný dizajn	1000	850	85%
Podpora ekologickej dopravy	1000	550	55%
Environmentálne vzdelávanie zamestnancov	1000	700	70%
Komunita	4800	3400	71%
Príspevky do spoločnosti v okolí	4000	2600	65%
Transparentnosť prerozdelenia asignácie dane z príjmu PO	800	800	100%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Shell dosiahlo v hodnotení najhorší výsledok spomedzi hodnotených spoločností a to 73,9%. Môžeme to pripísať najmä manažmentu zodpovedného podnikania a oblasti životné prostredie. Môžeme teda skonštatovať, že Shell sa najmenej iniciuje v oblasti ESG spomedzi hodnotených spoločností.

4.4.4 Porovnanie výsledkov

Tabuľka 21 Porovnanie výsledkov

Kategória	OMV		Slovnaft		Shell	
	Počet bodov	Percentuálne vyjadrenie	Počet bodov	Percentuálne vyjadrenie	Počet bodov	Percentuálne vyjadrenie
Manažment zodpovedného podnikania	6750	79%	6150	72%	5650	66%
Zodpovednosť na trhu a etika	8100	86%	6950	72%	7200	76%
Zamestnanci	4300	86%	4050	80%	4200	84%
Životné prostredie	6800	85%	5700	70%	5800	73%
Komunita	3300	69%	4600	96%	3400	71%
Súčet	29250	81%	27450	77%	26250	73%

Zdroj: *Vlastné spracovanie*

Pri porovnaní výsledkov z tabuľke č. 22 si môžeme všimnúť, že OMV dosiahlo výrazne lepšie výsledky oproti konkurencii v kategóriách manažment zodpovedného podnikania, zodpovednosť na trhu a etika a životné prostredie. Je to zapríčinené aj vykazovaním ESG reportou, pričom reporty OMV poskytovali vyššiu relevantnosť v analyzovaných oblastiach ako konkurencia. Pri kategórii zamestnanci môžeme pozorovať veľmi podobné výsledky pri všetkých spoločnostiach. V kategórii komunita dosiahol najlepšie výsledky Slovnaft, je to spôsobené dlhodobými investíciami do regiónov na Slovensku, či už ide o šport, vzdelávanie alebo rozvoj.

Po priradení váh jednotlivým kategóriám dosiahla OMV v hodnotení 81%, Slovnaft 77% a Shell 71%. Môžeme však podotknúť, že všetky spoločnosti vykázali určitú iniciatívu, čo sa týka zodpovedného podnikania, čo je určite pozitívnym faktom a keďže ide o spoločnosti z jedného podnikateľského sektora, rozdiely v jednotlivých kategóriách boli veľmi malé avšak významné.

5 Diskusia

Pri vypracovávaní diplomovej práce sme hlbšie pochopili problematiku udržateľného podnikania v petrochymickom priemysle v podmienkach slovenského hospodárstva. V tejto kapitole sa budeme snažiť zhrnúť naše zistenia a navrhnúť odporúčania pre zefektívnenie súčasných procesov podniku.

Školenia zamestnancov

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti udržateľnosti je jedným z najefektívnejších spôsobov ako na zvýšenie udržateľnosti podniku. Školenie zamestnancov o dôležitosti ochrany životného prostredia a udržateľných praktikách, zamestnancom poskytne potrebné znalosti a porozumenie problémom, s ktorými sa podnik stretáva.

Školenia môžu zamestnancom poskytnúť konkrétne návody a zručnosti na vykonávanie udržateľných činností, ako sú triedenie odpadov, minimalizácia spotreby energie a vody alebo používanie ekologických produktov. Informovanie zamestnancov o nových technológiách a inováciách, ktoré sú ekologickejšie, môže podnietiť ich zapojenie do hľadania a implementácie nových spôsobov, ako zefektívniť procesy a minimalizovať ekologický dopad. Vyššie povedomie o problémoch a dôsledkoch klimatickej krízy môže tiež pomôcť vytvoriť kultúru udržateľnosti v podniku, kde sa zamestnanci cítia povzbudení a motivovaní k tomu, aby prispievali k environmentálnej zodpovednosti vo svojich pracovných úlohách.

Ďalším odporúčaním je odmenenie zamestnancov za ich nápady a prípadné zmeny v pracovných postupoch. Udržateľnosť niekedy znamená zníženie spotreby a uvedomenie si aké zdroje sú skutočne potrebné na jednotlivé aktivity, čo by mohlo znamenať aj zníženie nákladov pre spoločnosť. Samotní zamestnanci najlepšie vedia aké zmeny by bolo možné vykonať v ich pracovných úlohách na ceste ku udržateľnosti. Vhodne motivovaný zamestnanec môže mať veľký prínos k potrebným zmenám.

Zapájanie sa do dobročinných aktivít spojených s udržateľnosťou

Ako sme spomenuli v teoretickej časti, OMV už dlhodobo spolupracuje a podporuje lesoochranárske zoskupenie VLK. Na Slovensku existuje veľké množstvo neziskových organizácií, ktoré sa venujú, či už ochrane životného prostredia alebo sociálnym problémom v spoločnosti.

Odporúčame OMV rozšíriť svoje portfólio spoluprác o ďalšie vhodné neziskové organizácie. Výlučne sa nemusí jednať iba o finančnú podporu, spolupráca sa môže týkať aj edukácií a osvety, kde OMV môže využiť svoj dosah známej spoločnosti. V neposlednom rade by sa podobné spolupráce mohli týkať aj marketingovej stratégie.

OMV v roku 2022 vyčlenila 2,4% zo zisku na podporu spoločnosti. Ako sme spomenuli v praktickej časti, tak OMV plánuje do roku 2030 udržať tieto investície nad hranicou 1% zo zisku. My odporúčame výšku investícií udržať nad hranicou 2% zo zisku a výber projektov, ktoré finančnú investíciu dostanú vhodne zdôvodniť a odkomunikovať.

Marketingová komunikácia

Po vykonaní analýzy komunikačného mixu spoločnosti OMV sme sa dozvedeli, že spoločnosť vykonáva viacero opatrení v boji proti klimatickej kríze. Dozvedeli sme sa, že do roku 2050 sa chce OMV stať spoločnosťou s nulovou produkciou emisií. Problém spočíva v tom, že sme sa to dozvedeli až pri dôkladnej analýze pre diplomovú prácu. Bežný spotrebiteľ, či už zákazník OMV alebo konkurenčnej spoločnosti túto informáciu pravdepodobne nemá. Pre OMV by mohlo byť obrovskou konkurenčnou výhodou keby sa oddelila od konkurencie ako najviac ekologická spoločnosť v danom sektore. Malo by to pozitívne dôsledky nie len na imidž spoločnosti ale aj na finančnú výkonnosť podniku, keďže ako sme potvrdili v našej práci, spoločenská zodpovednosť podniku na vysokej úrovni pozitívne vplýva na finančné zdravie podniku.

Odporúčame, aby spoločnosť vypracovala marketingový plán, ktorý by obsahoval jasne stanovené ciele, cieľovú skupinu, komunikačné stratégie, kreatívne koncepty a merateľné metriky. Ciele by mali byť dosiahnuteľné aby sa dali realizovať s dostupnými zdrojmi. Ako sme v práci uviedli podnikateľské prostredie v Európskej únii bude od podnikov čím ďalej tým viac vyžadovať zodpovedné správanie a to nie len voči prírode.

Spoločnosti OMV by úprava marketingovej a komunikačnej stratégie mohla priniesť zákazníkov, ktorým záleží na udržateľnosti, týchto zákazníkov je čoraz viac. Toto by mohlo spoločnosti priniesť trvalú konkurenčnú výhodu na rýchlo meniacom sa trhu.

Splnenie cieľov pomocou nastavených stratégií

Pokladáme za veľmi sympatické, že OMV ako spoločnosť, ktorá pôsobí v odvetví, ktoré je považované za jedno z najviac znečisťujúcich, sa aktívne snaží zmeniť vnímanie svojho okolia a zároveň aj spôsob svojej činnosti. Samozrejme, ako sme uviedli v teoretickej časti zodpovedné podnikanie sa netýka iba environmentálnej oblasti ale aj sociálnej

a ekonomickej. Považujeme za pozitívny tiež fakt, že sa OMV aktívne zapája do riešenia problémov ako sú rodová nerovnosť, ľudské práva a ďalšie formy diskriminácie, tým že sa snaží diverzitu, rovnosť a inklúziu.

Ako sme analyzovali v praktickej časti, OMV si vytýčilo niekoľko veľmi sebavedomých cieľov. Najvýznamnejším cieľom je bezpochyby stať sa spoločnosťou s uhlíkovou neutralitou do roku 2050. Naše odporúčanie je nepolaviť v snažení a opatreniach aj v prípade nesplnenia niektorých cieľov, pretože v súčasnej environmentálnej situácii je dôležitá každá zmena a príspevok k udržateľnosti.

Záver

Relevantnosť problematiky udržateľného podnikania každým dňom stúpa. Väčšina spoločností si v dnešnej dobe už uvedomuje svoju zodpovednosť voči životnému prostrediu, o to viac by toto tvrdenie malo platiť pre spoločnosti podnikajúce v nami skúmanom sektore, keďže energetický alebo ropný sektor je jedným z najvýznamnejších prispievateľov ku klimatickej kríze. Vzhľadom na rastúcu potrebu po energii je nevyhnutné, aby spoločnosti v tomto odvetví prijímali opatrenia na zmiernenie svojho environmentálneho vplyvu.

Hlavným cieľom našej diplomovej práce bola analýza faktorov motivácie a výziev súvisiacich s udržateľným podnikaním v petrochemickom priemysle Slovenskej republiky a následné ohodnotenie spoločensky zodpovedného podnikania spoločnosti OMV Slovensko, s.r.o. Nadobudnuté výsledky sme porovnali s najväčšími konkurentmi OMV v rámci Slovenska a to Slovnaft, a.s. a Shell Slovakia, s.r.o. Naším zámerom bolo taktiež analyzovať súčasné aktivity podniku smerom k zodpovednému podnikaniu v členení na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu činnosť. Definovali sme najzásadnejšie motivácie, prekážky a neposlednom rade, sme sa zamerali aj na samotnú produkčnú časť, ktorá sa síce týkala iba materskej spoločnosti ale významným dielom ovplyvňuje aj činnosť slovenskej entity.

Na základe výsledkov hodnotenia môžeme skonštatovať, že OMV dosiahla najvyššie hodnotenie v dotazníku vytvorenom nadáciou Pontis spomedzi konkurenčných podnikov. Hodnotenie bolo zamerané na oblasti zodpovedného podnikania a to manažment zodpovedného podnikania, zodpovednosť na trhu a etika, zamestnanci, životné prostredie a komunita. Aktivity OMV najviac iniciujú udržateľné podnikanie, čoho dôkazom sú aj sebavedomé stratégie k uhlíkovej neutralite a neustále inovácie týkajúce sa udržateľných zdrojov energie. OMV sa už dlhodobo snaží verejnosti, zákazníkom ale aj dodávateľom komunikovať jej udržateľné aktivity. Môžeme skonštatovať, že spoločnosť OMV si uvedomuje svoju zodpovednosť k udržateľnosti do budúcnosti a jej prístup k udržateľnému podnikaniu hodnotíme kladne.

Na záver môžeme skonštatovať, že sa nám podarilo priblížiť problematiku spoločensky zodpovedného podnikania a zároveň naplniť stanovený cieľ a taktiež na neho nadväzujúce parciálne ciele. Zanalyzovali sme aktivity skúmaného podniku, týkajúce sa udržateľnosti a zodpovedného podnikania. Identifikovali sme akým prekážkam a výzvam čelí a na základe toho sme podniku priniesli návrhy a odporúčania na zefektívnenie

a skvalitnenie ich podnikateľských aktivít v spojení s udržateľnosťou. Podniku sme odporučili aby aktívne vzdelával a školil svojich zamestnancov v oblasti udržateľnosti, či už environmentálnej, ekonomickej alebo sociálnej. Ďalšie odporúčanie je väčšia angažovanosť v dobročinných aktivitách a väčšia podpora neziskových organizácií s týmto zameraním. V neposlednom rade je väčšia angažovanosť v udržateľných aktivitách aj súčasťou marketingovej stratégie, ktorá je našim ďalším odporúčaním.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje:

1. BLACKBURN, W. *The sustainability handbook*. UK and USA: Earthscan, 2007. 828 s. ISBN-13:978-1-84407-495-2.
2. ČABINOVÁ, Veronika – ONUFEROVÁ, Erika – ŠOFRANKOVÁ, Beáta. Teoretické východiská prístupov ku kvantifikácii udržateľného rozvoja. In *Mladá veda*. Prešov : UNIVERSUM, spol. s r. o., 2019, roč. 7, č. 2, 16 s. ISSN 1339-3189.
3. DOANE, Deborah – MACGILLIVRAY, Alex. Economic Sustainability - The business of staying in business. In *The sigma project*. London : New Economics Foundation., 2001, 20 s. ISSN 1027-5207.
4. GAJANOVÁ, M. N. Ď. Uplatnenie princípov spoločenskej zodpovednosti podnikov v špecifických podmienkach Slovenskej republiky. In *Zborník vedeckých prác z projektu VEGA*, Slovenská republika, 08 february 2016. Bratislava 2016, 280 s. ISBN 978-80-557-1452-3.
5. HAJDÚCHOVÁ, I., MIKLER , CH., GIERTLIOVÁ, B. Corporate social responsibility in forestry. In *Journal of forest science*. 2019. č. 11, s. 423-427. ISSN 1212-4834
6. HEATHER,M. – ZACHARY, A. *Sustainability: If It's Everything, Is It Nothing?*. USA and Canada: Routledge, 2014. 216 s. ISBN 978-0-415-78354-5.
7. HUTTMANOVÁ, E., ADAMIŠIN, P. *Udržateľný rozvoj – vybrané state a problémy*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. 2016. 440 s. ISBN 978-80-555-1728-5.
8. CHOVANCOVÁ, Jana. Faktory ovplyvňujúce reporting spoločenskej zodpovednosti v slovenských podnikoch. Bratislava: In *Manažérstvo životného prostredia* 2018, 42 s. ISBN 978-80-89753-25-3.
9. IVANKOVÁ, R. N. V. Vývoj globálnej environmentálnej politiky–výskum a prax. In *Annales scientia politica*, 2017. roč.6, č. 2, 107 s. ISSN 1339-0732.
10. KISSOVÁ, K. Reporting udržateľného správania podnikov v kontexte ESG. In *vedecký časopis Fakulty podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave*, 2022. roč.19, č. 2, 83 s. ISSN 2454-1028.

11. KRCHOVÁ, H., TEŠOVIČOVÁ, Z. Vplyv počtu zamestnancov na spoločenskú zodpovednosť firiem na Slovensku. In *Mladá Veda*, 2022, roč. 10, č. 1, 48 s. ISSN 1339-3189.
12. LATAPÍ AGUDELO, M. A., JÓHANNSDÓTTIR, L., DAVÍDSDÓTTIR, B. A literature review of the history and evolution of corporate social responsibility. In *International Journal of Corporate Social Responsibility*, 2019, roč. 4, č. 1, 23 s. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40991-018-0039-y>.
13. LIBEŇA, T. *Spoločenská zodpovednosť firiem spoločensky citlivých odvetví*. Praha: Grada Publishing as, 2017. 244 s. ISBN 788027196869.
14. MARKOVÁ, Viera . Motívy a bariéry uplatňovania trvalo udržateľného rozvoja v podnikoch vybraných odvetví na Slovensku. In *Vedecký časopis Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2015, roč. 16, č. 1, s. 12-25. ISSN 1335-7069.
15. MORELLI, John. Environment Sustainability: A Definition for Environmental Professionals. In *Journal of Environmental Sustainability*. 2011, 10 s. ISSN 2159-2519.
16. NATIONAL RESEARCHER COUNCIL. *Sustainability and U.S. EPA*. Washington, DC: The National Academies Press, 2011. 162 s. ISBN 978-0-309-21252-6.
17. PRSKAVCOVÁ, A. *Společenská odpovědnost firem, lidský kapitál, rovné příležitosti a environmentální management s využitím zahraničních zkušeností*. Liberec : Technická univerzita v Liberci, 2008. 162 s. ISBN 978-80-7372-436-8
18. ROMANČÍKOVÁ, Eva. *Ekonomía a životné prostredie*. Bratislava: Iura Edition, spol. s.r.o 2001, 224 s. ISBN 978-80-8078-426-3.
19. SAVITZ, A. *The Triple Bottom Line: How Today's Best-Run Companies Are Achieving Economic, Social and Environmental Success - and How You Can Too*. New Jersey : John Wiley & Sons, 2012. 352 s. ISBN 978-04-7053-4663.
20. VAN NIEKERK, Arno. Inclusive Economic Sustainability: SDGs and Global Inequality. In *Journal of Sustainability*. Bloemfontein : Faculty of Economics and Management Sciences., 2020, 25 s. ISSN: 2071-1050

Internetové zdroje:

1. 6 Benefits of Becoming a Sustainable Business. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://www.environmentenergyleader.com/2016/03/6-benefits-of-becoming-a-sustainable-business/>
2. Bergquist, Ann - Kristin. *Business and Sustainability: New Business History Perspectives*. In Harvard Business School General Management Unit Working Paper [online].2017, cit.[2023-30-11]. Dostupné na SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3055587>.
3. DELLANO-PAZ et al. *Addressing 2030 EU policy framework for energy and climate: Cost, risk and energy security issues*. In Elsevier Journal. [online]. 2016, cit. [2023-30-11]. Dostupné na internete: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544216000980>
4. Galéria Digital park. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://digitalpark.sk/galeria/>
5. European Commission. European Pillar of Social Rights Action Plan. 2021. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-action-plan_en
6. KARKALÍKOVÁ, M. 2019. Ekodizajn ako súčasť manažérstva environmentu. In Desire. Design and Research in Business, 53 s. Dostupné na internete: https://of.euba.sk/www_write/files/veda-vyskum/publikacie/2020-5-25-desire-proceedings.pdf#page=46
7. PERISSI, Illaria – JONES, Aled. *Investigating European Union Decarbonization Strategies: Evaluating the Pathway to Carbon Neutrality by 2050*. In Global Sustainability Institute. [online]. 2022, cit.[2023-30-11]. Dostupné na internete: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/8/4728>.
8. Rámec udržateľnosti OMV. 2023. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: [omv.com/services/downloads/00/omv.com/1522251630732/omv-sustainability-report-2023.pdf](https://www.omv.com/services/downloads/00/omv.com/1522251630732/omv-sustainability-report-2023.pdf)
9. TRABATTONI, A. *Sustainable Enterpreunership: Definition and Types*. In Industry, Inovation and Infrastructure [online]. 2021. [cit. 2022-05-10] Dostupné na https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-319-71059-4_51-1.

10. What Is Sustainability in Business? Benefits and Challenges. 2019. [cit. 30.11.2023] Dostupné online: <https://vitality.io/what-is-sustainability-in-business/>
11. ZAVYALOV, Dmitry – SAGINOV, Jury. Indicators of Sustainable Entrepreneurial Ecosystems. In Atlantis press. [online]. 2021, cit. [2024-30-01]. Dostupné na internete: <https://www.atlantis-press.com/proceedings/sdec-21/125968866>.

Prílohy

Príloha 1: Formulár Zodpovedná veľká firma

VIA BONA
SLOVAKIA
2022

Kategória
Zodpovedná veľká firma
za rok 2022

Čoho sa má nominácia týkať

Ocenenie Zodpovedná veľká firma udeľuje Nadácia Pontis **firmám s viac ako 250 zamestnancami** za komplexný a výnimočný prístup k zodpovednému podnikaniu. V prípade, že je firma súčasťou nadnárodnej spoločnosti, hodnotenie zohľadňuje prispôbenie globálnej stratégie slovenským podmienkam a kvalitné domáce aktivity. Nezávislá komisia hodnotí uskutočnené opatrenia v jednotlivých oblastiach:

- **manažment zodpovedného podnikania** – komunikácia s partnermi firmy (stakeholdermi), výber relevantných tém, stratégia, ciele a ich meranie, reportovanie zodpovedného podnikania;
- **zodpovedné pôsobenie na trhu a etika** – implementácia etických princípov a princípov transparentnosti do interných procesov firmy, ich monitorovanie a hodnotenie, protikorupčné a protitrustové opatrenia a mechanizmy; produkty a služby so sociálnou alebo environmentálnou pridanou hodnotou (sociálne inovácie), férový vzťah firmy k zákazníkom, dodávateľom, konkurencii a ďalším stakeholderom; efektívna správa a riadenie spoločnosti, férové a transparentné vzťahy s akcionármi;

Želinská 2 | 82108 Bratislava
tel.: +421/2 5710 8111
pontis@nadaciapontis.sk
www.nadaciapontis.sk

66

- **vplyv na životné prostredie** – konkrétne aktivity zamerané na znižovanie negatívneho a zvyšovanie pozitívneho vplyvu podnikania na životné prostredie;
- **vzťah k zamestnancom** – napr. rovnosť príležitostí pre zamestnancov a uchádzačov, diverzita a inklúzia na pracovisku, aktivity v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti, rozvoj a vzdelávanie, podpora zladenia práce a osobného života;
- **vplyv firmy na komunitu** – aktivity spoločnosti v oblasti firemnej filantropie a podpory občianskej spoločnosti, strategická a dlhodobá podpora dôležitých tém;

Oceňujeme firemné prístupy s inovatívnym potenciálom, merateľnými cieľmi a dosiahnutými výsledkami, prepojenie CSR/ESG aktivít s činnosťou firmy a jej celkovou stratégiou, dlhodobú udržateľnosť aktivít a do akej miery firma do projektov zapája svojich partnerov (zamestnancov, občiansku spoločnosť, verejnú správu, zákazníkov, dodávateľov a majiteľov/akcionárov).

Základné údaje o firme

Veľkosť a zameranie firmy:

Obchodné aktivity, ktorým sa firma venuje:

Odkedy firma pôsobí na Slovensku:

Pôsobenie firmy:

- Pôsobí iba na lokálnom trhu (nie na celom Slovensku)
- Pôsobí celoslovensky
- Pôsobí vo viacerých krajinách s centrárou v SR
- Medzinárodná firma (firma je súčasťou nadnárodného reťazca)

Počet zamestnancov na Slovensku: .....

Finančné a nefinančné údaje:

Ročné tržby (za posledný uzavretý účtovný rok; údaj dostupný na FinStat.sk):

Ročný zisk (za posledný uzavretý účtovný rok; údaj dostupný na FinStat.sk):

Výška a forma podpory zo strany verejnej správy alebo EÚ (za posledný uzavretý účtovný rok):

Zverejňujete informácie o zodpovednom podnikaní vašej firmy?

Áno / Nie

Ak áno, uveďte kde:

- Lokálna správa o CSR/ESG
- Globálna správa o CSR/ESG
- Informácie o CSR/ESG sú súčasťou výročnej správy
- Webová stránka spoločnosti
- Iné:.....

a pridajte link: ....

Mediálne kauzy:

Spájali sa počas uplynulých troch rokov (2020 - 2022) s firmou medializované kauzy?

Áno / Nie

Ak áno: Heslovito uveďte, o čo išlo a stanovisko firmy:

...2000

Zelinská 2 | 82108 Bratislava
tel.: +421 2 5710 8111
pontis@nadaciapontis.sk
www.nadaciapontis.sk

Firma sa môže nominovať, len ak spĺňa tieto podmienky:

- Firma nebola za posledné tri roky právoplatne odsúdená v súvislosti s jej podnikateľskými aktivitami.
- Aktivity popísané v nominácii sú nad rámec legislatívnych požiadaviek v SR a EÚ.
- Firma nevyhrala v tejto kategórii ocenenie v predchádzajúcich dvoch ročníkoch.

Manažment zodpovedného podnikania

(Váha hodnotiaceho kritéria 20 %)

Popíšte vašu **stratégiu zodpovedného podnikania**. Ktoré témy sú pre vašu firmu prioritné a prečo? Stanovujete si konkrétne ciele a vyhodnocujete ich? V prípade nadnárodnej spoločnosti uveďte, do akej miery ste v lokálnych prioritách a cieľoch odvodených od globálnej CSR/ESG stratégie zohľadnili aktuálne potreby slovenskej spoločnosti.

...3000

Je vaša stratégia zodpovedného podnikania v súlade s napĺňaním **Cieľov udržateľného rozvoja**? Ak áno, popíšte, aké konkrétne pod-ciele sú pre vás prioritné.

... 1000

Popíšte, ako **komunikujete so svojimi partnermi - stakeholdermi** (zamestnancami, majiteľmi, biznis partnermi, zákazníkmi, dodávateľmi, komunitou, vládou...) a zist'ujete ich očakávania. Popíšte aj hlavné témy, ktoré sú pre vašich stakeholderov dôležité.

... 3000

Kto vo vašej firme **zastrešuje CSR/ESG agendu**?

- Oficiálna samostatná pozícia napr. CSR/ESG manažér/ Sustainability manažér
- Agenda je oficiálnou súčasťou náplne práce na inej pozícii (napr. HR manažér, marketingový manažér, a pod.)
- Agenda je vykonávaná mimo hlavnej pracovnej náplne (neplatená, dobrovoľná činnosť zamestnancov)

Premieta sa vo vašej firme zodpovedné podnikanie formou KPIs do **hodnotenia výkonnosti manažmentu**? Ak áno, uveďte príklady takýchto KPIs.

....1500

Zodpovednosť na trhu a etika

(Váha hodnotiaceho kritéria 20 %)

Má vaša firma etický kódex?

Áno / Nie

Ak je váš kódex verejne dostupný, uveďte link...

Popíšte **protikorupčné opatrenia a posilňovanie etiky a transparentnosti** vo vašej firme. Aká je politika firmy, jej implementácia a monitoring? Popíšte, či a ako často poskytujete zamestnancom podporu formou tréningov alebo školení. Aké nové opatrenia v tejto oblasti ste zaviedli v roku 2022?

... 2000

Zelinská 2 | 82108 Bratislava
tel.: +421/2 5710 8111
pontis@nadaciapontis.sk
www.nadaciapontis.sk

Ako pristupujete k oznamovaniu nekalých praktík v rámci firmy – na pracovisku alebo v dodávateľsko-odberateľskom reťazci? Popíšte proces, ako prebieha nahlasovanie takýchto praktík, koľko etických **podaní alebo dilem** ste riešili v roku 2022 a s akým výsledkom. Upravili ste na základe týchto podaní interné procesy tak, aby sa danému konaniu v budúcnosti zabránilo?

... 1500

Čo sa snažíte dosiahnuť **v starostlivosti o zákazníkov**? Popíšte, ako so zákazníkmi komunikujete (transparentná a prehľadná komunikácia a reklama, zásady a rozsah informovania zákazníkov pri predaji, etické štandardy a pod.) a čo ponúkate nad rámec zákona. Ak sú k dispozícii, uveďte aj výsledky prieskumu spokojnosti zákazníkov. Zamerajte sa na to, čo ste zrealizovali v roku 2022.

... 2000

Popíšte, aké zásady **zodpovedného prístupu uplatňuje vaša firma voči dodávateľom**. Ako prebieha proces výberu, aké podmienky im dávate, ako s nimi komunikujete, v akých lehotách im platíte, ako šírite myšlienky zodpovedného podnikania medzi nimi? Preferujete lokálnych dodávateľov (firmy so sídlom v SR) (ak je k dispozícii, uveďte aj percento)? Využívate služby dodávateľov, ktorí zamestnávajú znevýhodnené skupiny obyvateľstva? Zamerajte sa na to, čo ste zrealizovali v roku 2022.

... 2000

Uvádzate na slovenský alebo zahraničné trhy (napr. rozvojových či transformujúcich sa krajín) **zodpovedné a inovatívne produkty alebo služby**? Konkrétne môže ísť o produkty pre znevýhodnené skupiny zákazníkov, zavedenie nástrojov chrániacich ohrozené skupiny užívateľov, produkty s mimoriadnou kvalitou alebo spoločenskou inováciou. Riešia tieto výrobky alebo služby nejaký sociálny alebo environmentálny problém? Zamerajte sa na to, čo ste zrealizovali v roku 2022.

... 2000

Zamestnanci

(Váha hodnotiaceho kritéria 20 %)

Popíšte konkrétne aktivity/opatrenia voči zamestnancom v jednotlivých oblastiach. Zamerajte sa na to, čo ste zrealizovali v roku 2022:

- zisťovanie potrieb a meranie **spokojnosti zamestnancov** (pripojte aktuálne výsledky prieskumov, ak sú k dispozícii)

... 1000

- ochrana **zdravia a bezpečnosti** pri práci

... 1000

- **vzdelávanie a rozvoj** zamestnancov (napr. inovatívny program pre budúcich lídrov, mentoring, job rotation)

... 1000

- rovnosť príležitostí, **podpora diverzity a inklúzie** (napr. zamestnávanie znevýhodnených skupín, podpora žien na líderských pozíciách, tréningy na nevedomé predsudky)

... 1000

- podpora **rovnováhy pracovného a súkromného života**

... 1000

- iné

... 1000

Zelínarska 2 | 82108 Bratislava
tel.: +421/2 5710 8111
pontis@nadaciapontis.sk
www.nadaciapontis.sk

Životné prostredie

(Váha hodnotiaceho kritéria 20 %)

Popíšte **stratégiu firmy v oblasti ochrany životného prostredia**. Aké sú hlavné vplyvy firmy na životné prostredie? Ak máte certifikovaný systém environmentálneho manažérstva, uveďte aký. Ak meriate svoju CO2 stopu, uveďte relevantné dáta týkajúce sa roku 2022, % poklesu oproti minulým rokom a plán ďalšieho znižovania.

...3000

Popíšte váš prístup k ochrane životného prostredia v jednotlivých oblastiach. Zamerajte sa na to, čo ste zrealizovali v roku 2022:

- šetrenie energií a zdrojov
... 1000
- minimalizácia, separácia a recyklácia odpadov
... 1000
- adaptácia produktov/služieb na klimatickú zmenu, udržateľný dizajn
... 1000
- podpora ekologickej dopravy (zamestnancov aj tovaru)
... 1000
- environmentálne vzdelávanie zamestnancov/dodávateľov/iných stakeholderov
... 1000
- iné (napr. podpora biodiverzity prostredníctvom starostlivosti o konkrétnu časť prírody, a pod.)
... 1000

Komunita

(Váha hodnotiaceho kritéria 20 %)

Aká je stratégia podpory komunity vo vašej spoločnosti? Ako ste si určili prioritné oblasti podpory a ktoré aktivity realizujete na napĺňanie vašich cieľov v tejto oblasti? Čo hlavné sa vám podarilo **vyriešiť, zmeniť alebo zlepšiť v spoločnosti či vašom okolí** vďaka vašim darcovským, dobrovoľníckym a pro-bono aktivitám v roku 2022?

...4000

Vaše investície do podpory komunity za rok 2022 (celková suma investovaných prostriedkov, vrátane asignácie 2% z dane, na podporu komunity za posledný dokončený finančný rok):

.....

Výška asignovanej dane v roku 2022 (v rámci DP za rok 2021): .....

Ako je zabezpečená transparentnosť prerozdelenia asignácie dane z príjmu PO?

...800

Percento zamestnancov zapojených do dobrovoľníctva, manuálne aj expertné dobrovoľníctvo, za posledný rok a/alebo počet odpracovaných dobrovoľníckych hodín:

.....

Objem a druh materiálnej podpory (vecné dary, zbierky šatstva, a pod.)

Zelivárska 2 | 82106 Bratislava
tel.: +421/2 5710 9111
pontis@nadaciapontis.sk
www.nadaciapontis.sk